

תקן דיווח כספי בינלאומי 10

דוחות כספיים מאוחדים

International Financial Reporting

Standard 10

Consolidated Financial Statements

גרסה זו כוללת תיקונים הנובעים מתקני דיווח כספי בינלאומיים, אשר פורסמו עד 31 במאי 2020 ומועד תחילתם לא מאוחר מיום 1 לינואר 2021.

תיקונים שמועד תחילתם לאחר 1 בינואר 2021

תקן דיווח כספי בינלאומי 10 והמסמכים הנלווים אליו תוקנו על ידי:

- מכירה או השקעה של נכסים בין משקיע לבין חברה כלולה שלו או עסקה משותפת שלו (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28) (פורסם בספטמבר 2014) כפי שתוקן על ידי מועד תחילה של תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28 (פורסם בדצמבר 2015) (מועד התחילה טרם נקבע)

מועד התחילה של התיקונים טרם נקבע ולכן במהדורה זו הם לא שולבו אלא נכללו בנפרד, במסגרת כרך ג'.

תוכן עניינים

החל מסעיף

	תקן דיווח כספי בינלאומי 10
	דוחות כספיים מאוחדים
1	מטרת התקן
2	קיום מטרת התקן
4	תחולה
5	שליטה
10	כוח השפעה
15	תשואות
17	קשר בין כוח השפעה לבין תשואות
19	דרישות הטיפול החשבונאי
22	זכויות שאינן מקנות שליטה
25	איבוד שליטה
27	קביעה אם ישות היא ישות השקעה
31	ישויות השקעה: חריג מאיחוד
	נספחים:
	נספח א - מונחים מוגדרים
	נספח ב - הנחיות יישום
2ב	הערכת שליטה
5ב	מטרה ומבנה של ישות מושקעת
9ב	כוח השפעה
	חשיפה, או זכויות, לתשואות משתנות מישות
55ב	מושקעת
58ב	קשר בין כוח השפעה לבין תשואות
73ב	יחסים עם צדדים אחרים
76ב	שליטה על נכסים מוגדרים
80ב	הערכה מתמשכת
85ב	קביעה אם ישות היא ישות השקעה
85ב	מטרה עסקית
85בא	מדידת שווי הוגן
85בד	מאפיינים טיפוסיים של ישות השקעה
86ב	דרישות הטיפול החשבונאי
86ב	נהלי איחוד
87ב	מדיניות חשבונאית אחידה
88ב	מדידה
89ב	זכויות הצבעה פוטנציאליות
92ב	מועד דיווח
97ב	איבוד שליטה
100ב	טיפול חשבונאי בשינוי מעמד כישות השקעה

תוכן עניינים (המשך)

נספח ג - מועד תחילה והוראות מעבר

נספח ד - תיקונים לתקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים[†]

אישור על ידי הוועדה הבינלאומית של תקן דיווח כספי בינלאומי 10 שפורסם במאי 2011*
אישור על ידי הוועדה הבינלאומית של תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10:

*דוחות כספיים מאוחדים, הסדרים משותפים וגילוי של זכויות בישויות אחרות: הוראות מעבר (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10, לתקן דיווח כספי בינלאומי 11 ולתקן דיווח כספי בינלאומי 12) שפורסם ביוני 2012**

*ישויות השקעה (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10, לתקן דיווח כספי בינלאומי 12 ולתקן חשבונאות בינלאומי 27) שפורסם באוקטובר 2012**

*מכירה או השקעה של נכסים בין משקיע לבין חברה כלולה שלו או עסקה משותפת שלו (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28) שפורסם בספטמבר 2014**

*ישויות השקעה: יישום החריג מאיחוד (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10, לתקן דיווח כספי בינלאומי 12 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28) שפורסם בדצמבר 2014**

*מועד תחילה של תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28 שפורסם בדצמבר 2015**

בסיס למסקנות*

נספחים לבסיס למסקנות:

אישורים קודמים של הוועדה הבינלאומית ודעות מנוגדות*

תיקונים לבסיס למסקנות בתקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים*

דוגמאות להמחשה*

תיקונים להנחיות של תקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים*

* לא תורגם לעברית

[†] בספר זה שולבו התיקונים לתקני דיווח כספי בינלאומיים הנובעים מנספח זה בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים הרלוונטיים.

תקן דיווח כספי בינלאומי 10

דוחות כספיים מאוחדים

תקן דיווח כספי בינלאומי 10 דוחות כספיים מאוחדים (IFRS 10) מפורט בסעיפים 1-33 ובנספחים א-ד. כל הסעיפים בתקן מחייבים באותה מידה. הוראות התקן, המובאות באותיות מודגשות, מייצגות את העקרונות העיקריים של התקן. מונחים המוגדרים בנספח א מופיעים באותיות מוטות בפעם הראשונה שבה הם מופיעים בתקן. הגדרות של מונחים אחרים מובאות במילון המונחים לתקני דיווח כספי בינלאומיים. יש לקרוא את תקן דיווח כספי בינלאומי 10 בהקשר למטרת התקן ולבסיס למסקנות, להקדמה לתקני דיווח כספי בינלאומיים ולמסגרת המושגית לדיווח כספי. תקן חשבונאות בינלאומי 8 מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, מספק בסיס לבחירה ויישום של מדיניות חשבונאית בהעדר הנחיות מפורשות.

מטרת התקן

1. מטרת תקן זה היא לקבוע כללים להצגתם של דוחות כספיים מאוחדים ולהכנתם, כאשר ישות שולטת באחת או יותר, ישויות אחרות.

קיום מטרת התקן

2. כדי לקיים את המטרה שבסעיף 1, תקן זה:

- (א) דורש מישות (החברה האם) ששולטת באחת או יותר, ישויות אחרות (חברות בנות), להציג דוחות כספיים מאוחדים;
- (ב) מגדיר את כלל השליטה, וקובע ששליטה היא הבסיס לאיחוד;
- (ג) מפרט איך ליישם את כלל השליטה כדי לזהות אם משקיע שולט בישות מושקעת ולכן חייב לאחד את הישות המושקעת;
- (ד) מפרט את הדרישות לטיפול חשבונאי בהכנת דוחות כספיים מאוחדים; וכן
- (ה) מגדיר ישות השקעה וקובע חריג מאיחוד חברות בנות מסוימות של ישות השקעה.

3. תקן זה אינו עוסק בדרישות לטיפול חשבונאי בצירופי עסקים ובהשפעתן על האיחוד, כולל מוניטין הנובע מצירוף עסקים (ראה תקן דיווח כספי בינלאומי 3 צירופי עסקים).

תחולה

4. ישות שהיא חברה אם תציג דוחות כספיים מאוחדים. תקן זה חל על כל הישויות, למעט כלהלן:

(א) חברה אם אינה צריכה להציג דוחות כספיים מאוחדים, אם מתקיימים כל התנאים הבאים:

(i) החברה היא חברה בת בבעלות מלאה או שהיא בבעלות חלקית של ישות אחרת, וכל הבעלים האחרים שלה, כולל אלה שבנסיבות אחרות אינם רשאים להצביע, קיבלו הודעה על כך ואינם מתנגדים שהחברה האם אינה מציגה דוחות כספיים מאוחדים;

(ii) מכשירי חוב או מכשירים הוניים שלה אינם נסחרים בשוק ציבורי (בורסת ניירות ערך מקומית, בורסת ניירות ערך זרה, או שוק מעבר לדלפק כולל שווקים מקומיים ואזוריים);

(iii) החברה לא הגישה ואינה נמצאת בתהליך של הגשת דוחות כספיים לרשות ניירות ערך או לגוף פיקוח אחר, במטרה להנפיק קבוצה כלשהי של מכשירים בשוק ציבורי; וכן

(iv) החברה האם הסופית או חברה אם כלשהי בשרשרת השליטה מפיקות דוחות כספיים, הזמינים לשימוש הציבור, אשר מציינים לתקני דיווח כספי בינלאומיים, ואשר בהם חברות בנות מאוחדות או נמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בהתאם לתקן זה.

(ב) [בוטל]

(ג) [בוטל]

4.א. תקן זה אינו חל על תכניות הטבה לאחר סיום העסקה או על תכניות הטבות עובד אחרות לטווח ארוך עליהן חל תקן חשבונאות בינלאומי 19 הטבות עובד.

44. חברה אם שהיא ישות השקעה לא תציג דוחות כספיים מאוחדים אם היא נדרשת, בהתאם לסעיף 31 לתקן זה, למדוד את כל החברות בנות שלה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

שליטה

5. משקיע, מבלי להתחשב במהות מעורבותו בישות (הישות המושקעת), יקבע אם הוא חברה אם על ידי הערכה אם הוא שולט בישות המושקעת.

6. משקיע שולט בישות מושקעת כאשר הוא חשוף, או בעל זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות המושקעת ויש לו את היכולת להשפיע על תשואות אלה באמצעות כוח ההשפעה שלו על הישות המושקעת.

7. לכן, משקיע שולט בישות מושקעת אם ורק אם למשקיע יש את כל הבאים:

(א) כוח השפעה על הישות המושקעת (ראה סעיפים 10-14);

(ב) חשיפה, או זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות המושקעת (ראה סעיפים 15 ו-16); וכן

(ג) היכולת להשתמש בכוח ההשפעה שלו על הישות המושקעת כדי להשפיע על סכום התשואות של המשקיע (ראה סעיפים 17 ו-18).

8. משקיע יתחשב בכל העובדות והנסיבות כאשר הוא מעריך אם הוא שולט בישות מושקעת. המשקיע יעריך מחדש אם הוא שולט בישות מושקעת כאשר עובדות ונסיבות מצביעות על כך שמרכיב אחד, או יותר, משלושת המרכיבים לשליטה המפורטים בסעיף 7 השתנו (ראה סעיפים 80-85ב).

9. שני משקיעים, או יותר, שולטים במשותף בישות מושקעת כאשר הם חייבים לפעול יחד כדי להתוות את הפעילויות הרלוונטיות. במצבים כאלה, כיוון שאף המשקיע לא יכול להתוות את הפעילויות ללא שיתוף הפעולה של האחרים, אף משקיע אינו שולט לבדו בישות מושקעת. כל משקיע יטפל בזכות שלו בישות המושקעת בהתאם לתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים הרלוונטיים, כמו תקן דיווח כספי בינלאומי 11 הסדרים משותפים, תקן חשבונאות בינלאומי 28 השקעות בחברות כלולות ובעסקאות משותפות או תקן דיווח כספי בינלאומי 9 מכשירים פיננסיים.

כוח השפעה

10. למשקיע יש כוח השפעה על ישות מושקעת כאשר למשקיע יש זכויות קיימות שמקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הדלוונטיות, כלומר הפעילויות שמשפיעות באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת.
11. כוח השפעה נובע מזכויות. לפעמים הערכת כוח השפעה היא פשוטה, כמו כאשר כוח השפעה על ישות מושקעת מושג במישרין ובאופן בלעדי מזכויות ההצבעה שהוענקו על ידי מכשירים הוניים כמו מניות, וניתן להעריכו על ידי התחשבות בזכויות ההצבעה מהחזקות מניות אלה. במקרים אחרים, ההערכה תהיה מורכבת יותר ותדרוש להתחשב ביותר מגורם אחד, לדוגמה כאשר כוח ההשפעה נובע מהסדר חוזי אחד, או יותר.
12. למשקיע בעל יכולת נוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות יש כוח השפעה, גם אם טרם נעשה שימוש בזכויות שלו. ראייה שהמשקיע התווה את הפעילויות הרלוונטיות יכולה לעזור בקביעה אם למשקיע יש כוח השפעה, אך ראייה כזו אינה, בפני עצמה, מכריעה בקביעה אם למשקיע יש כוח השפעה על הישות המושקעת.
13. אם לכל אחד משני משקיעים, או יותר, יש זכויות קיימות שמקנות להם את היכולת להתוות באופן חד צדדי פעילויות רלוונטיות שונות, למשקיע שיש את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות שמשפיעות באופן המשמעותי ביותר על התשואות של הישות המושקעת יש כוח השפעה על הישות המושקעת.
14. למשקיע יכול להיות כוח השפעה על ישות מושקעת גם אם לישויות אחרות יש זכויות קיימות שמקנות להם את היכולת הנוכחית להשתתף בהתוויה של הפעילויות הרלוונטיות, לדוגמה כאשר לישות אחרת יש השפעה מהותית. אולם משקיע שמחזיק רק בזכויות מגינות אין לו כוח השפעה על ישות מושקעת (ראה סעיפים 262-281), וכתוצאה מכך הוא אינו שולט בישות המושקעת.

תשואות

15. משקיע חשוף, או בעל זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות מושקעת כאשר לתשואות המשקיע ממעורבותו יש אפשרות להשתנות כתוצאה מתוצאות הפעולות של הישות המושקעת. התשואות של המשקיע יכולות להיות רק חיוביות, רק שליליות או הן חיוביות והן שליליות.

16. למרות שרק משקיע אחד יכול לשלוט בישות מושקעת, יותר מצד אחד יכול לחלוק את התשואות של ישות מושקעת. לדוגמה מחזיקים בזכויות שאינן מקנות שליטה יכולים לחלוק את הרווחים או החלוקות של ישות מושקעת.

קשר בין כוח השפעה לבין תשואות

17. משקיע שולט בישות מושקעת אם למשקיע יש לא רק כוח השפעה על הישות המושקעת וחשיפה, או זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות המושקעת, אלא גם יכולת להשתמש בכוח ההשפעה שלו כדי להשפיע על התשואות שלו ממעורבותו בישות המושקעת.

18. לכן, משקיע בעל זכויות לקבלת החלטות יקבע אם הוא בעל מניות עיקרי (principal) או סוכן (agent). משקיע שהוא סוכן, בהתאם לסעיפים 58-72, אינו שולט בישות מושקעת כאשר הוא מממש את הזכויות לקבלת החלטות שהואצלו לו.

דרישות הטיפול החשבונאי

19. חברה אם תכין דוחות כספיים מאוחדים תוך שימוש במדיניות חשבונאית אחידה לגבי עסקאות ואירועים דומים בנסיבות דומות.

20. איחוד של ישות מושקעת יחל מהמועד שבו המשקיע משיג שליטה על ישות מושקעת ויופסק כאשר המשקיע מאבד שליטה על הישות המושקעת.

21. בסעיפים 86-93 מפורטות הנחיות להכנת דוחות כספיים מאוחדים.

זכויות שאינן מקנות שליטה

22. חברה אם תציג זכויות שאינן מקנות שליטה בדוח על המצב הכספי המאוחד במסגרת ההון, בנפרד מההון של הבעלים של החברה האם.

23. שינויים בזכויות הבעלות של החברה האם שתוצאתם אינה כרוכה בכך שהחברה האם מאבדת שליטה מטופלים כעסקאות הוניות (כלומר, עסקאות עם בעלים בתפקידם כבעלים).

24. בסעיפים 94-96 מפורטות הנחיות לטיפול החשבונאי בזכויות שאינן מקנות שליטה בדוחות הכספיים המאוחדים.

איבוד שליטה

25. אם חברה אם מאבדת שליטה על חברה בת, החברה האם:

- (א) גורעת את הנכסים ואת ההתחייבויות של החברה הבת לשעבר מהדוח על המצב הכספי המאוחד.
- (ב) מכירה בהשקעה כלשהי שנותרה בחברה הבת לשעבר לפי שוויה ההוגן במועד שבו אבדה שליטה ולאחר מכן מטפלת בה ובסכומים כלשהם שהחברה הבת לשעבר חייבת, או שחייבים לה, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים. השווי ההוגן הזה יחשב לשווי ההוגן במועד ההכרה לראשונה בנכס פיננסי בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 או, העלות במועד ההכרה לראשונה בהשקעה בחברה כלולה או בעסקה משותפת, אם מתאים.
- (ג) מכירה ברווח או בהפסד המתייחס לאיבוד השליטה שניתן ליחוס לזכויות השליטה לשעבר.

26. בסעיפים 97-99 מפורטות הנחיות לטיפול החשבונאי באיבוד שליטה.

קביעה אם ישות היא ישות השקעה

27. חברה אם תקבע אם היא ישות השקעה. ישות השקעה היא ישות אשר:

- (א) משיגה כספים ממשקיע אחד או יותר במטרה לספק למשקיע זה (למשקיעים אלה) שירותי ניהול השקעות;
- (ב) מתחייבת למשקיע (למשקיעים) שלה כי מטרתה העסקית היא להשקיע כספים אך ורק עבור תשואות מעליית ערך הונית, מהכנסה מהשקעה, או משניהם; וכן
- (ג) מודדת ומעריכה את הביצועים של למעשה כל השקעותיה על בסיס שווי הוגן.

סעיפים 85א-85ב5 יג מספקים הנחיות יישום קשורות.

28. בהערכה אם ישות מקיימת את ההגדרה המתוארת בסעיף 27, עליה לשקול אם יש לה את המאפיינים הטיפוסיים הבאים של ישות השקעה:

- (א) לישות יש יותר מהשקעה אחת (ראה סעיפים 85טו-85טז);
- (ב) לישות יש יותר ממשקיע אחד (ראה סעיפים 85ז-85זט);
- (ג) לישות יש משקיעים שאינם צדדים קשורים של הישות (ראה סעיפים 85כ-85כא); וכן
- (ד) לישות יש זכויות בעלות בצורת זכויות הוניות או זכויות דומות (ראה סעיפים 85כב-85כג).

העדרו של מאפיין כלשהו מהמאפיינים הטיפוסיים האלה אינו פוסל בהכרח ישות מלהיות מסווגת כישות השקעה. ישות השקעה שאין לה את כל המאפיינים הטיפוסיים האלה מספקת גילוי נוסף אשר נדרש על ידי סעיף 9 לתקן דיווח כספי בינלאומי 12 גילוי של זכויות בישויות אחרות.

29. אם עובדות ונסיבות מעידות כי חלו שינויים באחד או יותר משלושת האלמנטים המרכיבים את ההגדרה של ישות השקעה, כפי שמתוארת בסעיף 27, או למאפיינים הטיפוסיים של ישות השקעה, כפי שמתוארים בסעיף 28, חברה אם תעריך מחדש אם היא ישות השקעה.

30. חברה אם אשר מפסיקה להיות ישות השקעה או שהופכת לישות השקעה תטפל בשינוי במעמדה מכאן ולהבא מהמועד שבו התרחש השינוי במעמד (ראה סעיפים 100-101).

ישויות השקעה: חריג מאיחוד

31. למעט המתואר בסעיף 32, ישות השקעה לא תאחד את החברות הבנות שלה ולא תיישם את תקן דיווח כספי בינלאומי 3 כאשר היא משיגה שליטה על ישות אחרת. במקום זאת, ישות השקעה תמדוד השקעה בחברה בת בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.¹

32. למרות הדרישה בסעיף 31, אם לישות השקעה יש חברה בת שהיא עצמה אינה ישות השקעה ושהמטרה העיקרית והפעילויות העיקריות שלה הן הספקת שירותים שקשורים לפעילויות

¹ סעיף 7 לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 דוחות כספיים מאוחדים קובע "אם ישות מיישמת תקן זה אך עדיין אינה מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 9, כל הפניה לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 תקרא כהפניה לתקן חשבונאות בינלאומי 39 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה."

IFRS 10

ההשקעה של ישות ההשקעה (ראה סעיפים 85ב-85ג), עליה לאחד חברה בת זו בהתאם לסעיפים 19-26 לתקן זה וליישם את הדרישות של תקן דיווח כספי בינלאומי 3 לרכישה של כל חברה בת כזו.

33. חברה אם של ישות השקעה תאחד את כל הישויות שבשליטתה, כולל אלה אשר נשלטות על ידי חברה בת שהיא ישות השקעה, אלא אם כן החברה האם עצמה היא ישות השקעה.

נספח א

מונחים מוגדרים

נספח זה מהווה חלק בלתי נפרד של התקן.

<p>הדוחות הכספיים של קבוצה, שבהם הנכסים, ההתחייבויות, ההון, ההכנסות, ההוצאות ותזרימי המזומנים של החברה האם ושל החברות הבנות שלה מוצגים כדוחות כספיים של ישות כלכלית אחת.</p>	<p>דוחות כספיים מאוחדים (Consolidated Financial Statements)</p>
<p>משקיע שולט בישות מושקעת כאשר המשקיע חשוף, או בעל זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות המושקעת ויש לו את היכולת להשפיע על אותן תשואות באמצעות כוח ההשפעה שלו על הישות המושקעת.</p>	<p>שליטה על ישות מושקעת (Control of an investee)</p>
<p>ישות בעלת זכויות לקבלת החלטות שהיא בעל מניות עיקרי או סוכן עבור צדדים אחרים.</p>	<p>מקבל החלטות (decision maker)</p>
<p>חברה אם וכל החברות הבנות שלה.</p>	<p>קבוצה (group)</p>
<p>ישות אשר :</p>	<p>ישות השקעה (investment entity)</p>
<p>(א) משיגה כספים ממשקיע אחד או יותר במטרה לספק למשקיע זה (למשקיעים אלה) שירותי ניהול השקעות ;</p>	
<p>(ב) מתחייבת למשקיע (למשקיעים) שלה כי מטרתה העסקית היא להשקיע כספים אך ורק עבור תשואות מעליית ערך הונית, מהכנסה מהשקעה, או משניהם ; וכן</p>	
<p>(ג) מודדת ומעריכה את הביצועים של למעשה כל השקעותיה על בסיס שווי הוגן.</p>	
<p>ההון בחברה בת שאינו ניתן לייחוס, במישרין או בעקיפין, לחברה אם.</p>	<p>זכויות שאינן מקנות שליטה (non controlling interest)</p>

מונחים מוגדרים (המשך)

ישות, ששולטת באחת, או יותר, ישויות.	חברה אם (parent)
זכויות קיימות שמקנות את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות.	כוח השפעה (power)
זכויות שנועדו להגן על האינטרס של הצד המחזיק באותן זכויות מבלי להקנות לאותו צד כוח השפעה על הישות שאליה מתייחסות זכויות אלה.	זכויות מגינות (protective rights)
למטרת תקן זה, פעילויות רלוונטיות הן פעילויות של הישות המושקעת אשר משפיעות באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת.	פעילויות רלוונטיות (relevant activities)
זכויות לשלול ממקבל החלטות את סמכותו לקבל החלטות.	זכויות לשלילת סמכות (removal rights)
ישות הנשלטת על ידי ישות אחרת.	חברה בת (subsidiary)

המונחים הבאים מוגדרים בתקן דיווח כספי בינלאומי 11, בתקן דיווח כספי בינלאומי 12 גילוי של זכויות בישויות אחרות, בתקן חשבונאות בינלאומי 28 (כפי שתוקן בשנת 2011) או בתקן חשבונאות בינלאומי 24 גילויים בהקשר לצד קשור ומשמשים בתקן זה בהתאם למשמעותם כפי שהוגדרה באותם תקני דיווח כספי בינלאומיים:

- חברה כלולה
- זכות בישות אחרת
- עסקה משותפת
- אנשי מפתח בהנהלה
- צד קשור
- השפעה מהותית.

נספח ב**הנחיות יישום**

נספח זה מהווה חלק בלתי נפרד של התקן. הנספח מבהיר את היישום של סעיפים 1-33, ויש לו את אותה סמכות כמו לחלקים אחרים של התקן.

11. הדוגמאות בנספח זה מתארות מצבים היפותטיים. אף כי חלק מההיבטים של הדוגמאות יכולים להופיע בעובדות בפועל, יש להעריך את כל העובדות והנסיבות הרלוונטיות של תבנית עובדות מסוימת בעת יישום תקן דיווח כספי בינלאומי 10.

הערכת שליטה

22. כדי לקבוע אם משקיע שולט על ישות מושקעת, משקיע יעריך אם יש לו את כל הבאים:

(א) כוח השפעה על הישות המושקעת;

(ב) חשיפה, או זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות המושקעת; וכן

(ג) היכולת להשתמש בכוח ההשפעה שלו על הישות המושקעת כדי להשפיע על סכום התשואות של המשקיע.

33. התחשבות בגורמים הבאים יכולה לסייע בביצוע קביעה זו:

(א) המטרה והמבנה של הישות המושקעת (ראה סעיפים 5-8ב);

(ב) מהן הפעילויות הרלוונטיות וכיצד החלטות לגבי אותן פעילויות מתקבלות (ראה סעיפים 111-13ב);

(ג) אם הזכויות של המשקיע מקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות (ראה סעיפים 14-54ב);

(ד) אם המשקיע חשוף, או בעל זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות המושקעת (ראה סעיפים 55-57ב); וכן

(ה) אם למשקיע יש את היכולת להשתמש בכוח ההשפעה שלו על הישות המושקעת כדי להשפיע על סכום התשואות של המשקיע (ראה סעיפים 58-72).

4. בעת הערכת שליטה על ישות מושקעת, משקיע יתחשב במהות היחסים שלו עם הצדדים האחרים (ראה סעיפים 73-75).

מטרה ומבנה (design) של ישות מושקעת

5. בעת הערכת שליטה על ישות מושקעת, משקיע יביא בחשבון את המטרה והמבנה של הישות המושקעת כדי לזהות את הפעילויות הרלוונטיות, איך החלטות לגבי הפעילויות הרלוונטיות מתקבלות, למי יש את היכולת הנוכחית להתוות את אותן פעילויות ומי מקבל תשואות מאותן פעילויות.

6. כאשר מביאים בחשבון את המטרה והמבנה של ישות מושקעת, ייתכן שיהיה זה ברור שישות מושקעת נשלטת באמצעות מכשירים הוניים שמקנים למחזיק חלק יחסי בזכויות הצבעה, כמו מניות רגילות בישות המושקעת. במצב כזה, בהעדר הסדרים נוספים כלשהם שמשנים את קבלת ההחלטות, ההערכה של שליטה תתמקד בצד, אם קיים, שיכול לממש מספיק זכויות הצבעה כדי לקבוע את המדיניות התפעולית והמימונית של הישות המושקעת (ראה סעיפים 34-50). במצב הפשוט ביותר, המשקיע שמחזיק במרבית זכויות הצבעה אלה, בהעדר גורמים אחרים כלשהם, שולט בישות המושקעת.

7. כדי לקבוע אם משקיע שולט בישות מושקעת במצבים מורכבים יותר, ייתכן שיהיה צורך להביא בחשבון חלק מהגורמים בסעיף 3 או את כולם.

8. ייתכן שישות מושקעת נבנתה כך שזכויות הצבעה אינן הגורם הדומיננטי בקביעה מי שולט בישות המושקעת, כמו כאשר זכויות הצבעה כלשהן מתייחסות רק למשימות ניהוליות ואילו הפעילויות הרלוונטיות מותוות באמצעות הסדרים חוזיים. במצבים כאלה, כאשר המשקיע מביא בחשבון את המטרה והמבנה של הישות המושקעת, עליו להביא בחשבון גם את הסיכונים שהישות המושקעת נבנתה להיות חשופה אליהם, הסיכונים שהישות המושקעת נבנתה להעביר לצדדים שמעורבים בה ואם המשקיע חשוף לחלק מהסיכונים האלה או לכולם. בעת הבאה בחשבון של הסיכונים יש להביא בחשבון לא רק את הסיכון להתרחשויות שליליות, אלא גם את האפשרות להתרחשויות חיוביות.

כוח השפעה

9ב. כדי שלמשקיע יהיה כוח השפעה על הישות המושקעת, למשקיע חייבות להיות זכויות קיימות שמקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות. לצורך הערכת שליטה, יש להביא בחשבון רק זכויות ממשיות (substantive rights) וזכויות שאינן מגינות (ראה סעיפים 22ב-28).

10ב. הקביעה אם למשקיע יש כוח השפעה תלויה בפעילויות הרלוונטיות, בדרך שבה החלטות לגבי הפעילויות הרלוונטיות מתקבלות ובזכויות שיש למשקיע ולצדדים אחרים בהתייחס לישות המושקעת.

פעילויות רלוונטיות והתוויה של הפעילויות הרלוונטיות

11ב. בישויות מושקעות רבות, מגוון של פעילויות תפעוליות ופיננסיות משפיעות באופן משמעותי על התשואות שלהם. דוגמאות לפעילויות, שבהתאם לנסיבות, יכולות להיות פעילויות רלוונטיות כוללות את הפעילויות הבאות, אך אינן מוגבלות להן בלבד:

- (א) מכירה ורכישה של מוצרים או שירותים;
 - (ב) ניהול נכסים פיננסיים במהלך אורך החיים שלהם (כולל בעת כשל אשראי);
 - (ג) בחירה, רכישה או מימוש של נכסים;
 - (ד) מחקר ופיתוח מוצרים או תהליכים חדשים; וכן
 - (ה) קביעת מבנה מימוני או השגת מימון.
- 12ב. דוגמאות להחלטות לגבי פעילויות רלוונטיות כוללות את ההחלטות הבאות, אך אינן מוגבלות להחלטות אלה בלבד:
- (א) קביעת החלטות תפעוליות והחלטות הוניות של הישות המושקעת, כולל תקציבים; וכן
 - (ב) מינוי ותגמול של אנשי מפתח בהנהלה או מספקי שירותים של הישות המושקעת והפסקת השירותים שלהם או העסקתם.

במצבים אחרים, פעילויות לפני ואחרי שמערכת מסוימת של נסיבות התרחשה או אירוע התרחש יכולות להיות פעילויות רלוונטיות. כאשר לשני משקיעים או יותר יש את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות ופעילויות אלה מתרחשות בזמנים שונים, המשקיעים יקבעו לאיזה משקיע יש את היכולת להתוות את הפעילויות שמשפיעות באופן המשמעותי ביותר על אותן תשואות בעקביות עם הטיפול בזכויות לקבלת החלטות בו-זמניות (ראה סעיף 13). המשקיעים ישקלו מחדש את ההערכה הזו לאורך זמן אם עובדות או נסיבות רלוונטיות משתנות.

דוגמאות ליישום

דוגמה 1

שני משקיעים יוצרים ישות מושקעת כדי לפתח ולשווק מוצר רפואי. משקיע אחד אחראי לפיתוח ולהשגת אישור מגופי פיקוח למוצר הרפואי - אחריות זו כוללת יכולת חד-צדדית לקבל את כל ההחלטות המתייחסות לפיתוח של המוצר ולהשגת אישור מגופי פיקוח. מרגע שגוף הפיקוח אישר את המוצר, המשקיע האחר ייצר וישווק את המוצר - למשקיע זה יש את היכולת החד צדדית לקבל את כל ההחלטות לגבי ייצור ושיווק של המוצר. אם כל הפעילויות - פיתוח והשגת אישור מגופי פיקוח כמו גם ייצור ושיווק של המוצר הרפואי - הן פעילויות רלוונטיות, כל משקיע צריך לקבוע אם הוא יכול להתוות את הפעילויות שמשפיעות באופן המשמעותי ביותר על התשואות של הישות המושקעת. לפיכך, כל משקיע צריך לשקול אם פיתוח והשגת אישור מגופי פיקוח או הייצור והשיווק של המוצר הרפואי היא הפעילות שמשפיעה באופן המשמעותי ביותר על התשואות של הישות המושקעת ואם הוא יכול להתוות פעילות זו. בקביעה לאיזה משקיע יש כוח השפעה, המשקיעים יביאו בחשבון:

- (א) את המטרה והמבנה של הישות המושקעת;
- (ב) את הגורמים שקובעים את מרווח הרווח, את ההכנסות ואת השווי של הישות המושקעת כמו גם את השווי של המוצר הרפואי;
- (ג) ההשפעה על התשואות של הישות המושקעת הנובעות מסמכות קבלת החלטות של כל משקיע בהתייחס לגורמים ב-(ב); וכן
- (ד) החשיפה של המשקיע להשתנות של התשואות.

המשך ...

...המשך

דוגמאות ליישום

בדוגמה מסוימת זו המשקיע יביא בחשבון גם את:

(ה) אי הוודאות של השגת אישור מגופי פיקוח והמאמץ הנדרש לכך (בהתחשב בהישגי המשקיע בפיתוח ובהשגת אישור מגופי פיקוח למוצרים רפואיים); וכן

(ו) איזה משקיע שולט במוצר הרפואי מרגע ששלב הפיתוח הצליח.

דוגמה 2

גוף השקעה (הישות המושקעת) נוצר וממומן במכשיר חוב המוחזק על ידי המשקיע (המשקיע בחוב) ובמכשירים הוניים המוחזקים על ידי מספר משקיעים אחרים. שכבת ההון נבנתה כדי לספוג את ההפסדים הראשוניים ולקבל תשואה שיווית כלשהי מהישות המושקעת. אחד מהמשקיעים בהון, אשר מחזיק 30 אחוז מההון הוא גם מנהל הנכסים. הישות המושקעת משתמשת בתקבולים שלה כדי לרכוש תיק של נכסים פיננסיים, שחושף את הישות המושקעת לסיכון אשראי המיוחס לכשל אשראי אפשרי בתשלומי קרן וריבית של הנכסים. העסקה משווקת למשקיע בחוב כהשקעה עם חשיפה מינימאלית לסיכון האשראי המיוחס לכשל אשראי אפשרי בנכסים בתיק עקב המהות של נכסים אלה וכיוון ששכבת ההון נבנתה כדי לספוג את ההפסדים הראשוניים של הישות המושקעת. התשואות של הישות המושקעת מושפעות באופן משמעותי על ידי ניהול תיק הנכסים של הישות המושקעת, אשר כוללות החלטות בנוגע לבחירה, לרכישה ולמימוש של נכסים במסגרת הנחיות התיק וניהול בעת כשל אשראי של נכסים כלשהם בתיק. כל אותן פעילויות מנהלות על ידי מנהל הנכסים עד שהכשלים מגיעים לחלק יחסי מוגדר משווי התיק (כלומר כאשר שווי התיק הוא כזה ששכבת ההון של הישות המושקעת כבר נצרכה). מאותו רגע, נאמן שהוא צד שלישי מנהל את הנכסים בהתאם להנחיות של משקיע החוב. ניהול תיק הנכסים של הישות המושקעת הוא הפעילות הרלוונטית של הישות המושקעת. למנהל הנכסים יש את היכולת להתוות את הפעילויות הרלוונטיות עד שכשל אשראי בנכסים מגיע לחלק יחסי מוגדר משווי התיק;

... המשך

...המשך

דוגמאות ליישום

למשקיע החוב יש את היכולת להתוות את הפעילויות הרלוונטיות כאשר השווי של נכסים שכשלו עולה על אותו חלק יחסי מוגדר מערך התיק. מנהל הנכסים ומשקיע החוב צריכים לקבוע אם יש להם את היכולת להתוות את הפעילויות שמשפיעות באופן המשמעותי ביותר על התשואות של הישות המושקעת, תוך הבאה בחשבון של המטרה והמבנה של הישות המושקעת כמו גם החשיפה של כל צד להשתנות של התשואות.

זכויות שמעניקות למשקיע כוח השפעה על הישות המושקעת

- 14ב. כוח השפעה נובע מזכויות. כדי שלמשקיע יהיה כוח השפעה על ישות מושקעת, למשקיע חייבות להיות זכויות קיימות שמקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות. הזכויות שיכולות להקנות למשקיע כוח השפעה עשויות להיות שונות בישויות מושקעות שונות.
- 15ב. דוגמאות לזכויות, אשר בנפרד או במשולב, עשויות להקנות למשקיע כוח השפעה כוללות, אך אינן מוגבלות לזכויות אלה:
- (א) זכויות בצורת זכויות הצבעה (או זכויות הצבעה פוטנציאליות) בישות מושקעת (ראה סעיפים 34-50);
- (ב) זכויות למנות, להציב מחדש או להדיח את אנשי המפתח בהנהלה של הישות המושקעת שיש להם יכולת להתוות את הפעילויות הרלוונטיות;
- (ג) זכויות למנות או לבטל מינוי של ישות אחרת שמתווה את הפעילויות הרלוונטיות;
- (ד) זכויות להורות לישות המושקעת להתקשר בעסקאות לטובת המשקיע, או זכויות להטיל וטו על שינויים כלשהם בעסקאות אלה; וכן
- (ה) זכויות אחרות (כמו זכויות לקבלת החלטות שהוגדרו בחוזה ניהול) שמקנות למחזיק את היכולת להתוות את הפעילויות הרלוונטיות.

16ב. באופן כללי, כאשר לישות מושקעת יש מגוון של פעילויות תפעוליות ומימוניות שמשפיעות באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת וכאשר נדרשת ברציפות קבלת החלטות ממשית ביחס לפעילויות אלה, יהיו אלה זכויות הצבעה או זכויות דומות שמקנות למשקיע כוח השפעה, בנפרד או במשולב, עם הסדרים אחרים.

17ב. כאשר זכויות הצבעה אינן יכולות להשפיע באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת, כמו כאשר זכויות הצבעה מתייחסות רק למשימות ניהוליות ואילו הסדרים חוזיים קובעים את ההתוויה של הפעילויות הרלוונטיות, המשקיע צריך לבחון את אותם הסדרים חוזיים כדי לקבוע אם יש לו זכויות מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה על הישות המושקעת. כדי לקבוע אם למשקיע יש זכויות מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה, המשקיע מביא בחשבון את המטרה והמבנה של הישות המושקעת (ראה סעיפים 5ב-8) ואת הדרישות בסעיפים 51-54 יחד עם סעיפים 18ב-20.

18ב. בנסיבות מסוימות ייתכן שיהיה זה קשה לקבוע אם הזכויות של המשקיע הן מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה על הישות המושקעת. במקרים כאלה, כדי לאפשר את ביצוע ההערכה של כוח ההשפעה, המשקיע ישקול ראיות אם יש לו את היכולת המעשית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות באופן חד צדדי. יש להביא בחשבון את הגורמים הבאים, אך לא רק אותם, אשר, כאשר מביאים אותם בחשבון יחד עם זכויותיו והסימנים בסעיפים 19 ו-20, עשויים לספק ראייה שהזכויות של המשקיע מספיקות כדי להקנות למשקיע כוח השפעה על הישות המושקעת:

(א) המשקיע יכול, מבלי שתהיה לו זכות חוזית לעשות זאת, למנות או לאשר אנשי מפתח בהנהלה של הישות המושקעת שיש להם את היכולת להתוות את הפעילויות הרלוונטיות.

(ב) המשקיע יכול, מבלי שתהיה לו זכות חוזית לעשות זאת, להורות לישות המושקעת להתקשר בעסקאות משמעותיות לטובת המשקיע או להטיל וטו על שינויים לעסקאות אלה.

(ג) המשקיע יכול לשלוט בתהליך המינוי לבחירת חברים בגוף המנהל של הישות המושקעת או להשיג יפויי כוח השפעה ממחזיקים אחרים של זכויות הצבעה.

(ד) אנשי מפתח בהנהלה של הישות המושקעת הם צדדים קשורים של המשקיע (לדוגמה, מנהל העסקים הראשי של הישות המושקעת ומנהל העסקים הראשי של המשקיע הם אותו אדם).

(ה) מרבית חברי הגוף המנהל של הישות המושקעת הם צדדים קשורים של המשקיע.

19ב. לפעמים יכולים להיות סימנים שלמשקיע יש יחסים מיוחדים עם הישות המושקעת, אשר מעידים שלמשקיע יש יותר מזכות פאסיבית בישות המושקעת. הקיום של כל סימן לחוד, או שילוב מסוים של סימנים, אינו מעיד בהכרח שקריטריון כוח השפעה מתקיים. אולם, כשיש יותר מזכות פאסיבית בישות מושקעת, הדבר יכול להצביע על כך שלמשקיע יש זכויות קשורות אחרות שמספיקות כדי להקנות למשקיע כוח השפעה או לספק ראייה לכוח השפעה קיים על הישות המושקעת. לדוגמה, הנסיבות הבאות מצביעות על כך שלמשקיע יש יותר מזכות פאסיבית בישות מושקעת, אשר בשילוב עם זכויות אחרות, ייתכן שמצביעות על כוח השפעה:

(א) אנשי המפתח בהנהלה של הישות המושקעת שיש להם את היכולת להתוות את הפעילויות הרלוונטיות הם עובדים נוכחיים או קודמים של המשקיע.

(ב) הפעילויות של הישות המושקעת תלויות במשקיע, כמו במצבים הבאים:

(i) הישות המושקעת תלויה במשקיע כדי לממן חלק משמעותי מפעילויותיה.

(ii) המשקיע ערב לחלק משמעותי ממחויבויות הישות המושקעת.

(iii) הישות המושקעת תלויה במשקיע לצורך שירותים קריטיים, טכנולוגיה, חומרי עזר או חומרי גלם.

(iv) המשקיע שולט בנכסים כמו רשיונות או סמלים מסחריים שהם קריטיים לפעילויות של הישות המושקעת.

(v) הישות המושקעת תלויה במשקיע לצורך אנשי מפתח בהנהלה, כמו כאשר לסגל העובדים של

המשקיע יש התמחות (specialised knowledge) בפעילויות של הישות המושקעת.

(ג) חלק משמעותי מהפעילויות של הישות המושקעת מבוצעות במעורבות של המשקיע או בשמו.

(ד) החשיפה, או הזכויות, של המשקיע לתשואות ממעורבותו בישות המושקעת גדולות יותר, באופן לא יחסי, מזכויות ההצבעה שלו או מזכויות דומות אחרות. לדוגמה, יכול להיות מצב שבו משקיע זכאי, או חשוף, ליותר ממחצית התשואות של הישות המושקעת, אך מחזיק פחות ממחצית מזכויות ההצבעה בישות המושקעת.

20ב. ככל שהחשיפה, או הזכויות, של משקיע להשתנות של התשואות מהמעורבות שלו בישות מושקעת גדולות יותר, כך התמריץ/המניע של המשקיע להשיג מספיק זכויות כדי להעניק לו כוח השפעה, גדול יותר. לפיכך, חשיפה גדולה להשתנות של התשואות היא סימן שייתכן שלמשקיע יש כוח השפעה. אולם, מידת החשיפה של המשקיע אינה, כשלעצמה, קובעת אם למשקיע יש כוח השפעה על הישות המושקעת.

21ב. כאשר הגורמים שמפורטים בסעיף 18 והסימנים שמפורטים בסעיף 19 ו-20 מובאים בחשבון יחד עם הזכויות של משקיע, יש ליחס משקל גדול יותר לראיות של כוח השפעה המתוארות בסעיף 18.

זכויות ממשיות

22ב. משקיע, בהערכתו אם יש לו כוח השפעה, מתחשב רק בזכויות ממשיות המתייחסות לישות המושקעת (המוחזקות על ידי המשקיע ועל ידי אחרים). כדי שזכות תהיה ממשית, למחזיק חייבת להיות את היכולת המעשית לממש זכות זו.

23ב. קביעה אם זכויות הן ממשיות דורשת שיקול דעת, תוך הבאה בחשבון של כל העובדות והנסיבות. גורמים שיש להתחשב בהם בקבלת החלטה זו כוללים את הגורמים הבאים, אך לא מוגבלים להם:

(א) אם יש מגבלות (כלכליות או אחרות) שמונעות מהמחזיק (או מהמחזיקים) לממש את הזכויות. דוגמאות למגבלות כאלה כוללות, אך אינן מוגבלות לאלה בלבד:

- (i) קנסות ותמריצים פיננסיים שימנעו מהמחזיק (או ירתיעו את המחזיק) לממש את זכויותיו.
- (ii) מחיר מימוש או מחיר המרה שיוצר מגבלה כלכלית שתמנע מהמחזיק (או תרתיע את המחזיק) לממש את זכויותיו.
- (iii) תנאים שהופכים את מימוש הזכויות ללא סביר, לדוגמה, תנאים שמגבילים מאוד את עיתוי המימוש.
- (iv) העדר מנגנון ברור והגיוני במסמכי ההקמה של הישות המושקעת או בחוקים או בתקנות רלוונטיים שיאפשר למחזיק לממש את זכויותיו.
- (v) אי היכולת של המחזיק בזכויות לקבל מידע הדרוש כדי לממש את זכויותיו.
- (vi) מגבלות או תמריצים תפעוליים שימנעו מהמחזיק (או ירתיעו את המחזיק) מלממש את זכויותיו (לדוגמה, העדר של מנהלים אחרים שמוכנים או מסוגלים לספק שירותים של מומחים או לספק את השירותים ולקחת על עצמם זכויות אחרות שמוחזקות על ידי המנהל המכהן).
- (vii) דרישות חוקיות או דרישות של גופי פיקוח שמונעות מהמחזיק מלממש את זכויותיו (לדוגמה כאשר נאסר על משקיע זר לממש את זכויותיו).
- (ב) כאשר מימוש הזכויות דורש הסכמה של יותר מצד אחד או כאשר הזכויות מוחזקות על ידי יותר מצד אחד, האם קיים מנגנון שמספק לאותם צדדים את היכולת המעשית לממש את הזכויות שלהם במשותף אם הם בוחרים לעשות זאת. העדר מנגנון כזה הוא סימן לכך שייתכן שהזכויות אינן ממשיות. ככל שיותר צדדים נדרשים להסכים למימוש הזכויות, סביר פחות שהזכויות הן ממשיות. אולם, דירקטוריון שחבריו הם בלתי תלויים במקבל ההחלטות עשוי לשמש כמנגנון של מספר משקיעים לפעול במשותף במימוש הזכויות שלהם. לפיכך, סביר יותר שזכויות לשלילת סמכות שניתנות למימוש על ידי דירקטוריון בלתי תלוי יהיו זכויות ממשיות מאשר אם אותן זכויות ניתנות למימוש בנפרד על ידי מספר גדול של משקיעים.

(ג) אם צד או צדדים שמחזיקים בזכויות יהנו מהמימוש של זכויות אלה. לדוגמה, המחזיק בזכויות הצבעה פוטנציאליות בישות מושקעת (ראה סעיפים 47-50ב) יתחשב במחיר המימוש או במחיר ההמרה של המכשיר. סביר יותר שלתנאים של זכויות הצבעה פוטנציאליות תהיה ממשות כאשר המכשיר הוא בתוך הכסף או שהמשקיע יהנה מסיבות אחרות (לדוגמה על ידי מימוש סינרגיה בין המשקיע לבין הישות המושקעת) מהמימוש או מההמרה של המכשיר.

24ב. כדי שזכויות יהיו ממשיות, הן צריכות להיות ניתנות למימוש כאשר החלטות לגבי התוויה של הפעילויות הרלוונטיות צריכות להתקבל. בדרך כלל, כדי להיות ממשיות, הזכויות צריכות להיות ניתנות למימוש באופן מיידי. אולם, לפעמים זכויות יכולות להיות ממשיות, אף על פי שהזכויות אינן ניתנות למימוש באופן מיידי.

דוגמאות ליישום

דוגמה 3

לישות המושקעת יש אסיפות בעלי מניות שנתיות שבהן מתקבלות החלטות להתוויה הפעילויות הרלוונטיות. אסיפת בעלי המניות הבאה נקבעה לעוד שמונה חודשים. אולם, בעלי מניות שמחזיקים, בנפרד או במשותף, לפחות 5 אחוז מזכויות ההצבעה יכולים לזמן אסיפה מיוחדת כדי לשנות את המדיניות הקיימת לגבי הפעילויות הרלוונטיות, אך קיימת דרישה להודיע לבעלי המניות האחרים משמעותה שלא ניתן לקיים אסיפה כזו לפחות עוד 30 יום. ניתן לשנות את המדיניות לגבי הפעילויות הרלוונטיות רק באסיפה מיוחדת של בעלי המניות או באסיפה שתוכננה. זה כולל אישור של מכירה מהותית של נכסים וכן ביצוע השקעות משמעותיות או את מימושן.

תבנית העובדות שלעיל חלה על דוגמאות 3-א ו-3-ב המתוארות להלן. כל דוגמה נבחנת בנפרד.

המשך ...

...המשך

דוגמאות ליישום**דוגמה 3א**

משקיע מחזיק במרבית זכויות ההצבעה בישות המושקעת. זכויות ההצבעה של המשקיע הן ממשיות כיוון שהמשקיע יכול לקבל החלטות לגבי התוויה של הפעילויות הרלוונטיות כאשר הן צריכות להתקבל. העובדה שלוקח 30 יום לפני שהמשקיע יכול לממש את זכויות ההצבעה שלו אינה עוצרת את המשקיע מכך שתהיה לו היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות מהרגע שהמשקיע רוכש את החזקת המניות.

דוגמה 3ב

משקיע הוא צד לחוזה אקדמה לרכוש את מרבית המניות בישות מושקעת. מועד הסילוק של חוזה האקדמה חל בעוד 25 יום. בעלי המניות הקיימים אינם מסוגלים לשנות את המדיניות הקיימת לגבי הפעילויות הרלוונטיות כיוון שלא ניתן לקיים אסיפה מיוחדת לפחות עוד 30 יום, מועד שבו חוזה האקדמה כבר יסולק. לפיכך, למשקיע יש זכויות שהן שוות ערך במהותן לבעל המניות העיקרי בדוגמה 3א לעיל (כלומר משקיע שמחזיק בחוזה אקדמה יכול לקבל החלטות לגבי התוויה של הפעילויות הרלוונטיות כאשר הן צריכות להתקבל). חוזה האקדמה של המשקיע הוא זכות ממשית שמעניקה למשקיע את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות גם לפני שחוזה האקדמה מסולק.

דוגמה 3ג

משקיע מחזיק באופציה ממשית, לרכוש את מרבית המניות בישות מושקעת שניתן לממשה בעוד 25 יום, והאופציה היא עמוק בתוך הכסף. אותה מסקנה כמו בדוגמה 3ב תושג.

דוגמה 3ד

משקיע הוא צד לחוזה אקדמה לרכוש את מרבית המניות בישות מושקעת, ללא זכויות קשורות אחרות בישות המושקעת. מועד הסילוק של חוזה האקדמה הוא בעוד 6 חודשים. בניגוד לדוגמאות לעיל, למשקיע אין את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות. לבעלי המניות הקיימים יש את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות כיוון שהם יכולים לשנות את המדיניות הקיימת לגבי הפעילויות הרלוונטיות לפני שחוזה האקדמה מסולק.

25ב. זכויות ממשיות שניתנות למימוש על ידי צדדים אחרים יכולות למנוע ממשקיע לשלוט על ישות מושקעת שאליה אותן זכויות מתייחסות. זכויות ממשיות כאלה אינן דורשות מהמחזיקים שתהיה להם את היכולת ליזום החלטות. כל עוד הזכויות אינן מגינות בלבד (ראה סעיפים 26ב-28ב), זכויות ממשיות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים יכולות למנוע מהמשקיע לשלוט בישות מושקעת גם אם הזכויות מקנות למחזיקים רק את היכולת הנוכחית לאשר או לחסום החלטות שמתייחסות לפעילויות הרלוונטיות.

זכויות מגינות

26ב. בהערכה אם זכויות מקנות למשקיע כוח השפעה על ישות מושקעת, המשקיע יעריך אם הזכויות שלו, והזכויות שמוחזקות על ידי אחרים, הן זכויות מגינות. זכויות מגינות מתייחסות לשינויים יסודיים לפעילויות של ישות מושקעת או שהן חלות בנסיבות יוצאות דופן. אולם, לא כל הזכויות שחלות בנסיבות יוצאות דופן או שמותנות באירועים הן מגינות (ראה סעיפים 13ב-53).

27ב. מאחר שזכויות מגינות מיועדות להגן על הזכויות של המחזיק בהן מבלי להקנות לצד זה כוח השפעה על הישות המושקעת, אליה מתייחסות הזכויות, למשקיע שמחזיק רק בזכויות מגינות לא יכול להיות כוח השפעה והוא לא יכול למנוע מצד אחר שיהיה לו כוח השפעה על הישות המושקעת (ראה סעיף 14).

28ב. דוגמאות לזכויות מגינות כוללות את הזכויות הבאות, אך אינן מוגבלות לזכויות אלה בלבד:

(א) זכויות של מלווה מגבילות את הלווה מלבצע פעילויות שיכולות לשנות באופן משמעותי את סיכון האשראי של הלווה על חשבון המלווה.

(ב) זכות של צד שמחזיק בזכויות שאינן מקנות שליטה בישות מושקעת לאשר יציאה הונית גדולה יותר מאשר כזו הנדרשת במהלך העסקים הרגיל, או לאשר הנפקה של מכשירים הוניים או מכשירי חוב.

(ג) הזכות של המלווה לתפוס את הנכסים של הלווה אם הלווה לא עמד בתנאים מוגדרים של פירעון הלוואה.

זיכיונות

29ב. הסכם זיכיון אשר הישות המושקעת היא הזכיינית לעיתים קרובות מעניק לנותן הזיכיון זכויות שנועדו להגן על הסימן המסחרי נשוא הזיכיון. הסכמי זיכיון בדרך כלל מעניקים לנותני הזיכיון זכויות לקבלת החלטות מסוימות המתייחסות לפעילויות הזכיון.

30ב. באופן כללי, זכויות של נותן הזיכיון אינן מגבילות את היכולת של צדדים, מלבד נותן הזיכיון, לקבל החלטות שיש להן השפעה משמעותית על התשואות של הזכיון. הזכויות של נותן הזיכיון בהסכמי זיכיון אף אינן מקנות בהכרח לנותן הזיכיון את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות שמשפיעות באופן משמעותי על התשואות של הזכיון.

31ב. יש צורך להבדיל בין היכולת הנוכחית לקבל החלטות שמשפיעות באופן משמעותי על התשואות של הזכיון לבין היכולת לקבל החלטות שמגינות על הסימן המסחרי נשוא הזיכיון. לנותן הזיכיון אין כוח השפעה על הזכיון אם לצדדים אחרים יש זכויות קיימות שמקנות להם את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות של הזכיון.

32ב. על ידי התקשרות בהסכם זיכיון, הזכיון קיבל החלטה חד צדדית להפעיל את עסקו בהתאם לתנאים של הסכם הזיכיון, אך על חשבוננו.

33ב. שליטה על החלטות יסודיות כאלה כמו הצורה המשפטית של הזכיון והמבנה המימוני שלו יכולות להיקבע על ידי צדדים מלבד נותן הזיכיון, ויכולות להשפיע באופן משמעותי על התשואות של הזכיון. ככל שמידת התמיכה הפיננסית שסופקה על ידי נותן הזיכיון היא נמוכה יותר וככל שהחשיפה של נותן הזיכיון להשתנות של התשואות מהזכיון נמוכה יותר, כך סביר יותר שלנותן הזיכיון יש רק זכויות מגינות.

זכויות הצבעה

34ב. לעיתים קרובות למשקיע יש את היכולת הנוכחית, באמצעות זכויות הצבעה או זכויות דומות, להתוות את הפעילויות הרלוונטיות. משקיע מביא בחשבון את הדרישות בחלק זה (סעיפים 35-50) אם הפעילויות הרלוונטיות של ישות מושקעת מותוות באמצעות זכויות הצבעה.

כוח השפעה באמצעות מרבית זכויות ההצבעה

35ב. למשקיע שמחזיק יותר ממחצית זכויות ההצבעה בישות מושקעת יש כוח השפעה במצבים הבאים, אלא אם סעיפים 36 או 37 חלים:

(א) הפעילויות הרלוונטיות מותוות על ידי הצבעה של המחזיק במרבית זכויות ההצבעה, או

(ב) מרבית חברי הגוף המנהל שמתווה את הפעילויות הרלוונטיות ממונים על ידי הצבעה של המחזיק במרבית זכויות ההצבעה.

מרבית זכויות ההצבעה אך אין כוח השפעה

36ב. כדי שלמשקיע שמחזיק יותר ממחצית זכויות ההצבעה בישות מושקעת, יהיה כוח השפעה על הישות המושקעת, זכויות ההצבעה של המשקיע חייבות להיות ממשיות, בהתאם לסעיפים 22ב-25, וחייבות לספק למשקיע את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות, אשר לעיתים קרובות תעשה דרך קביעת המדיניות התפעולית והפיננסית. אם לישות אחרת יש זכויות קיימות שמספקות לישות זו את הזכות להתוות את הפעילויות הרלוונטיות ואותה ישות אינה סוכן של המשקיע, למשקיע אין כוח השפעה על הישות המושקעת.

37ב. למשקיע אין כוח השפעה על ישות מושקעת, גם כאשר המשקיע מחזיק במרבית מזכויות ההצבעה בישות המושקעת, כאשר זכויות הצבעה אלה אינן ממשיות. לדוגמה, למשקיע שיש לו יותר ממחצית מזכויות ההצבעה בישות מושקעת לא יכול להיות כוח השפעה אם הפעילויות הרלוונטיות כפופות להתוויה על ידי ממשלה, בית משפט, מנהל (administrator), כונס נכסים, מפרק או מפקח.

כוח השפעה ללא מרבית זכויות ההצבעה

38ב. למשקיע יכול להיות כוח השפעה גם אם הוא מחזיק פחות ממרבית זכויות ההצבעה בישות מושקעת. למשקיע יכול להיות כוח השפעה עם פחות ממרבית זכויות ההצבעה בישות מושקעת, לדוגמה, דרך:

(א) הסדר חוזי בין המשקיע לבין בעלי זכויות הצבעה אחרים (ראה סעיף 39);

- (ב) זכויות שנובעות מהסדרים חוזיים אחרים (ראה סעיף 40ב);
- (ג) זכויות ההצבעה של המשקיע (ראה סעיפים 41ב-45);
- (ד) זכויות הצבעה פוטנציאליות (ראה סעיפים 47ב-50); או
- (ה) שילוב של (א)-(ד).

הסדר חוזי עם בעלי זכויות הצבעה אחרים

39ב. הסדר חוזי בין משקיע לבין בעלי זכויות הצבעה אחרים יכול להקנות למשקיע את הזכות לממש מספיק זכויות הצבעה כדי להקנות לו כוח השפעה גם אם למשקיע אין מספיק זכויות הצבעה שמקנות לו כוח השפעה בלי ההסדר החוזי. אולם, הסדר חוזי יכול להבטיח שהמשקיע יכול להורות למספיק בעלי זכויות הצבעה אחרים על אופן הצבעתם כדי לאפשר למשקיע לקבל החלטות לגבי הפעילויות הרלוונטיות.

זכויות מהסדרים חוזיים אחרים

40ב. זכויות אחרות לקבלת החלטות, בשילוב עם זכויות הצבעה, יכולות להקנות למשקיע את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות. לדוגמה, הזכויות שהוגדרו בהסדר חוזי בשילוב עם זכויות הצבעה יכולות להספיק כדי להעניק למשקיע את היכולת הנוכחית להתוות את תהליכי הייצור של ישות מושקעת או להתוות פעילויות תפעוליות או פיננסיות אחרות של ישות מושקעת שמשפיעות באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת. אולם, בהעדר זכויות אחרות כלשהן, תלות כלכלית של ישות מושקעת במשקיע (כמו יחסים של ספק עם הלקוח הראשי שלו) אינה מביאה לכך שלמשקיע יהיה כוח השפעה על הישות המושקעת.

זכויות ההצבעה של המשקיע

41ב. למשקיע עם פחות ממרבית זכויות ההצבעה יש זכויות שהן מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה כאשר למשקיע יש את היכולת המעשית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות באופן חד צדדי.

42ב. בעת הערכה אם זכויות ההצבעה של המשקיע הן מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה, משקיע מתחשב בכל העובדות והנסיבות, כולל:

(א) החלק שמחזיק המשקיע בזכויות ההצבעה ביחס לחלק שמחזיקים בעלי זכויות הצבעה אחרים ואופן הפיזור של ההחזקות האחרות, תוך הבאה בחשבון כי:

(i) ככל שמשקיע מחזיק ביותר זכויות הצבעה, סביר יותר שלמשקיע יש זכויות קיימות שמקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות;

(ii) ככל שהמשקיע מחזיק ביותר זכויות הצבעה ביחס למחזיקי זכויות הצבעה אחרים, סביר יותר שלמשקיע יש זכויות קיימות שמקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות;

(iii) ככל שיותר צדדים יצטרכו לפעול יחד כדי לגבור על המשקיע, סביר יותר שלמשקיע יש זכויות קיימות שמקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות;

(ב) זכויות הצבעה פוטנציאליות מוחזקות על ידי המשקיע, על ידי בעלי זכויות הצבעה אחרים או צדדים אחרים (ראה סעיפים 47-50);

(ג) זכויות שנובעות מהסדרים חוזיים אחרים (ראה סעיף 40); וכן

(ד) עובדות ונסיבות נוספות כלשהן שמצביעות שלמשקיע יש, או אין, את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות בזמן שהחלטות צריכות להתקבל, כולל דפוסי ההצבעה באסיפות בעלי המניות הקודמות.

43ב. כאשר התוויה של הפעילויות הרלוונטיות נקבעת על ידי הצבעת רוב ומשקיע מחזיק יותר זכויות ההצבעה באופן משמעותי מכל בעל זכויות הצבעה אחר או קבוצה מאורגנת של בעלי זכויות הצבעה, ויתר החזקות המניות מפוזרות באופן נרחב, ייתכן שיהיה זה ברור, לאחר התחשבות בגורמים המפורטים בסעיף 42א-ג), שלמשקיע יש כוח השפעה על הישות המושקעת.

דוגמאות ליישום

דוגמה 4

משקיע רוכש 48 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. יתרת זכויות ההצבעה מוחזקות על ידי אלפי בעלי מניות, שאף אחד מהם אינו מחזיק יותר מאחוז אחד מזכויות ההצבעה. לאף אחד מבעלי המניות אין הסדרים כלשהם להתייעץ עם בעל מניות אחר כלשהו או לקבל החלטות במשותף. בעת בחינת החלק היחסי של זכויות ההצבעה שירכשו, על בסיס הגודל היחסי של החזקות המניות האחרות, המשקיע קבע שחלק של 48 אחוז יהיה מספיק כדי להקנות לו כוח השפעה. במקרה זה, על בסיס הגודל המוחלט של החזקותיו והגודל היחסי של החזקות המניות האחרות, המשקיע מגיע למסקנה שיש לו זכויות הצבעה דומיננטיות מספיקות כדי לקיים את קריטריון כוח ההשפעה ללא צורך להתחשב בראייה אחרת של כוח השפעה.

דוגמה 5

משקיע א מחזיק 40 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת ושניים עשר משקיעים אחרים מחזיקים, כל אחד, 5 אחוזים מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. הסכם בעלי המניות מעניק למשקיע א זכות למנות, להדיח ולקבוע את התגמול להנהלה האחראית להתוויה של הפעילויות הרלוונטיות. כדי לשנות את ההסכם, נדרש רוב של שני שלישי מבעלי המניות. במקרה זה, משקיע א מגיע למסקנה שהגודל המוחלט של החזקה של המשקיע והגודל היחסי של החזקות המניות האחרות לבד אינו מכריע בקביעה אם למשקיע יש זכויות מספיקות שמקנות לו כוח השפעה. אולם, משקיע א קובע שהזכות החוזית שלו למנות, להדיח ולקבוע את התגמול להנהלה מספיקה כדי להגיע למסקנה שלמשקיע יש כוח השפעה על הישות המושקעת. העובדה שלמשקיע א לא מימש את זכותו או הסבירות שלמשקיע א יממש את זכותו לבחור, למנות או להדיח את ההנהלה לא תובא בחשבון בעת הערכה אם למשקיע א יש כוח השפעה.

במצבים אחרים, ייתכן שיהיה זה ברור לאחר שהובאו בחשבון הגורמים המפורטים בסעיף 42ב (א)-(ג) בלבד שלמשקיע אין כוח השפעה. 44ב.

דוגמא ליישום**דוגמה 6**

משקיע א מחזיק 45 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. שני משקיעים אחרים מחזיקים, כל אחד, 26 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. יתרת זכויות ההצבעה מוחזקות על ידי שלושה בעלי מניות, שכל אחד מהם מחזיק באחוז אחד מזכויות ההצבעה. אין הסדרים אחרים שמשפיעים על קבלת החלטות. במקרה כזה, הגודל של זכויות ההצבעה של משקיע א וגודלן ביחס להחזקות המניות האחרות הן מספיקות כדי להגיע למסקנה שלמשקיע א אין כוח השפעה. רק שני משקיעים אחרים יצטרכו לשתף פעולה כדי להיות מסוגלים למנוע ממשקיע א מלהתוות את הפעילויות הרלוונטיות של הישות המושקעת.

45ב. אולם, ייתכן שהגורמים המפורטים בסעיף 42ב(א)-(ג) בלבד לא יהיו מכריעים. אם למשקיע, שהתחשב בגורמים אלה, לא ברור אם יש לו כוח השפעה, עליו להביא בחשבון עובדות ונסיבות נוספות, כמו אם בעלי מניות אחרים הם פאסיביים במהות כפי שניתן להוכיח על ידי דפוסי הצבעה מאסיפיות בעלי מניות קודמות. זה כולל את ההערכה של הגורמים המפורטים בסעיף 18 והסימנים בסעיפים 19 ו-20. ככל שהמשקיע מחזיק בכמות קטנה יותר של זכויות הצבעה וככל שכמות קטנה יותר של צדדים צריכים לפעול יחד כדי לגבור על המשקיע, כך תידרש הישענות רבה יותר על עובדות ונסיבות נוספות כדי להעריך אם הזכויות של המשקיע הן מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה. כאשר העובדות והנסיבות בסעיפים 18-20 מובאות בחשבון יחד עם הזכויות של המשקיע, משקל גדול יותר יינתן לראייה לכוח השפעה בסעיף 18 מאשר לסימנים לכוח השפעה שבסעיפים 19 ו-20.

דוגמאות ליישום**דוגמה 7**

משקיע מחזיק 45 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. 11 בעלי מניות אחרים מחזיקים, כל אחד, 5 אחוזים מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. לאף אחד מבעלי המניות אין הסדרים חוזיים להתייעץ עם אחרים או לקבלת החלטות במשותף. במקרה זה, הגודל המוחלט של החזקות המשקיע והגודל היחסי של החזקות המניות האחרות לבד אינו מכריע בקביעה אם למשקיע יש זכויות מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה על הישות המושקעת. עובדות ונסיבות נוספות שיכולות לספק ראייה שלמשקיע יש, או אין, כוח השפעה יובאו בחשבון.

דוגמאות ליישום

דוגמה 8

משקיע מחזיק 35 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. שלושה בעלי מניות אחרים מחזיקים, כל אחד, 5 אחוזים מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. יתרת זכויות ההצבעה מוחזקת על ידי מספר בעלי מניות אחרים, שאף אחד מהם אינו מחזיק יותר מאחוז אחד מזכויות ההצבעה. לאף אחד מבעלי המניות אין הסדרים להתייעץ עם אחרים או לקבלת החלטות במשותף. החלטות בנוגע לפעילויות הרלוונטיות של הישות המושקעת דורשות את האישור של מרבית הקולות של הנוכחים באסיפות בעלי המניות הרלוונטיות - 75 אחוז מזכויות ההצבעה בישות המושקעת היו נוכחים באסיפות בעלי המניות האחרונות. במקרה זה, ההשתתפות הפעילה של בעלי המניות האחרים באסיפות בעלי המניות האחרונות מצביעה על כך שלמשקיע אין את היכולת המעשית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות באופן חד צדדי, ללא קשר אם המשקיע התווה את הפעילויות הרלוונטיות מאחר שכמות מספקת של בעלי מניות אחרים הצביעו באותה דרך כמו המשקיע.

46ב. אם אין זה ברור, לאחר התחשבות בכל הגורמים המפורטים בסעיף 42א(ד), שלמשקיע יש כוח השפעה, המשקיע אינו שולט בישות המושקעת.

זכויות הצבעה פוטנציאליות

47ב. בעת הערכת שליטה, משקיע יתחשב בזכויות הצבעה פוטנציאליות שלו כמו גם בזכויות הצבעה פוטנציאליות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים, כדי לקבוע אם למשקיע יש כוח השפעה. זכויות הצבעה פוטנציאליות הן זכויות להשגת זכויות הצבעה בישות מושקעת, כמו זכויות הנובעות ממכשירים שניתנים להמרה או אופציות, כולל הסכמי אקדמה. זכויות הצבעה פוטנציאליות אלה מובאות בחשבון רק אם הזכויות הן ממשיות (ראה סעיפים 22ב-25).

48ב. בעת התחשבות בזכויות הצבעה פוטנציאליות, משקיע יביא בחשבון את המטרה והמבנה של המכשיר, כמו גם את המטרה והמבנה של מעורבות אחרת כלשהי של המשקיע בישות המושקעת. זה כולל הערכה של מגוון התנאים של המכשיר כמו גם ציפיות, מניעים וסיבות נראים לעין של המשקיע להסכמה לאותם תנאים.

49ב. אם למשקיע יש גם זכויות הצבעה או זכויות אחרות לקבלת החלטות המיוחסות לפעילויות של הישות המושקעת, המשקיע יעריך אם אותן זכויות, יחד עם זכויות הצבעה פוטנציאליות, מקנות למשקיע כוח השפעה.

50ב. זכויות הצבעה פוטנציאליות ממשיות בלבד, או בצירוף עם זכויות אחרות, יכולות להקנות למשקיע את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות. לדוגמה, סביר שזה המקרה כאשר משקיע מחזיק ב- 40 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת ובהתאם לסעיף 23ב, מחזיק בזכויות ממשיות שנובעות מאופציות לרכוש 20 אחוז נוספים מזכויות ההצבעה.

דוגמאות ליישום

דוגמה 9

משקיע א מחזיק 70 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. משקיע ב מחזיק 30 אחוז מזכויות ההצבעה בישות מושקעת כמו גם באופציה לרכוש מחצית מזכויות ההצבעה של משקיע א. האופציה ניתנת למימוש בשנתיים הבאות במחיר קבוע שהוא רחוק מחוץ לכסף (וחזוי להישאר כך בתקופה של השנתיים הבאות). משקיע א כבר מימש את הצבעותיו והוא מתווה בפועל את הפעילויות הרלוונטיות של הישות המושקעת. במקרה כזה, סביר שמשקיע א מקיים את קריטריון כוח ההשפעה מאחר שנראה שיש לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות. למרות שלמשקיע ב יש אופציות שניתנות למימוש באופן מיידי לרכוש זכויות הצבעה נוספות (אשר, אם ימומשו, יעניקו לו את מרבית זכויות ההצבעה בישות מושקעת), התנאים הקשורים לאופציות אלה הם כאלה שהאופציות אינן נחשבות ממשיות.

דוגמה 10

משקיע א ושני משקיעים אחרים מחזיקים, כל אחד, שליש מזכויות ההצבעה בישות מושקעת. הפעילות העסקית של הישות המושקעת קשורה באופן הדוק למשקיע א. בנוסף למכשירי ההוניים, משקיע א מחזיק גם במכשירי חוב שניתנים להמרה למניות רגילות של הישות המושקעת בכל זמן תמורת מחיר קבוע שהוא מחוץ לכסף (אך לא רחוק מחוץ לכסף). אם החוב היה מומר, משקיע א היה מחזיק 60 אחוז מזכויות ההצבעה בישות המושקעת. משקיע א ייהנה ממימוש סינרגיות אם מכשירי החוב יומרו למניות רגילות. למשקיע א יש כוח השפעה על הישות המושקעת מאחר שהוא מחזיק בזכויות הצבעה בישות המושקעת יחד עם זכויות הצבעה פוטנציאליות ממשיות שמקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות.

כוח השפעה כאשר לזכויות הצבעה או לזכויות דומות אין השפעה משמעותית על התשואות של הישות המושקעת

51ב. בהערכת המטרה והמבנה של ישות מושקעת (ראה סעיפים ב5-8), משקיע יביא בחשבון את המעורבות ואת ההחלטות שהתקבלו במועד הקמת הישות המושקעת כחלק מהמבנה שלה ויעריך אם תנאי העסקה ומאפייני המעורבות מספקים למשקיע זכויות שהן מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה. מעורבות במבנה של הישות המושקעת לבדה אינה מספיקה כדי להעניק למשקיע שליטה. אולם, מעורבות במבנה יכולה להצביע שלמשקיע היתה ההזדמנות להשיג זכויות שהן מספיקות כדי להקנות לו כוח השפעה על הישות המושקעת.

52ב. בנוסף, משקיע יתחשב בהסדרים חוזיים כמו גם זכויות לאופציות רכש, זכויות לאופציית מכר וזכויות בפירוק שנקבעו במועד הקמת הישות המושקעת. כאשר בהסדרים חוזיים אלה מעורבות פעילויות שקשורות באופן הדוק לישות מושקעת, אז פעילויות אלה הן, במהותן, חלק בלתי נפרד מהפעילויות הכוללות של הישות המושקעת, אף על פי שהן יכולות להתרחש מחוץ לגבולות המשפטיים של הישות המושקעת. לפיכך, זכויות לקבלת החלטות, מפורשות או עקיפות, ששובצו בהסדרים החוזיים שהם קשורים באופן הדוק לישות המושקעת ייחשבו כפעילויות רלוונטיות כאשר נקבעת שליטה על הישות המושקעת.

53ב. עבור חלק מהישויות המושקעות, פעילויות רלוונטיות מתרחשות רק כאשר נסיבות מסוימות מופיעות או כאשר אירועים מתרחשים. ייתכן שהישות המושקעת נבנתה כך שההתוויה של הפעילויות שלה ושל התשואות שלה יקבעו מראש אלא אם ועד נסיבות ספציפיות אלה יופיעו או אירועים יתרחשו. במקרה כזה, רק להחלטות לגבי הפעילויות של הישות המושקעת כאשר נסיבות אלה ואירועים אלה מתרחשים יכולה להיות השפעה משמעותית על התשואות של הישות המושקעת ולכן יהיו פעילויות רלוונטיות. הנסיבות או האירועים לא צריכים להתרחש כדי שלמשקיע, שיש לו את היכולת לקבל החלטות אלה, יהיה כוח השפעה. העובדה שהזכות לקבל החלטות מותנית בנסיבות שיופיעו או באירוע שיתרחש אינה, כשלעצמה, הופכת זכויות אלה לזכויות מגינות.

דוגמאות ליישום

דוגמה 11

הפעילות העסקית היחידה של ישות מושקעת, כפי שמפורטת במסמכי ההקמה, היא לרכוש חייבים ולשרת אותם על בסיס יומי עבור משקיעיה. השירות על בסיס יומי כולל את הגבייה והעברה של תשלומי קרן וריבית כשמגיע מועדם. בעת כשל אשראי של חייב, הישות המושקעת מוכרת באופן אוטומטי את החייב למשקיע כפי שסוכם בנפרד בהסכם מכר בין המשקיע לבין הישות המושקעת. הפעילות הרלוונטית היחידה היא ניהול החייבים בעת כשל אשראי מאחר שזוהי הפעילות היחידה שיכולה להשפיע באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת. ניהול החייבים לפני כשל אשראי אינה פעילות רלוונטית מאחר שאינה דורשת קבלת החלטות מהותיות שיכולות להשפיע באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת - הפעילויות לפני כשל אשראי קבועות מראש ומסתכמות רק בגביית תזרימי המזומנים כשמגיע מועדם והעברתם למשקיעים. לפיכך, רק הזכות של המשקיע לנהל את הנכסים בעת כשל אשראי צריכה להילקח בחשבון כאשר מעריכים את כל הפעילויות של הישות המושקעת אשר משפיעות באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת.

בדוגמה זו, המבנה של הישות המושקעת מבטיח שלמשקיע יש סמכות קבלת החלטות על הפעילויות שלהן השפעה משמעותית על התשואות בזמן היחידי שסמכות קבלת החלטות כזו נדרשת. התנאים של הסכם המכר הם בלתי נפרדים מהעסקה הכוללת ומההקמה של הישות המושקעת. לפיכך, התנאים שבהסכם המכר יחד עם מסמכי ההקמה של הישות המושקעת מובילים למסקנה שלמשקיע יש כוח השפעה על הישות המושקעת אף על פי שהמשקיע מקבל בעלות על החייבים רק בעת כשל אשראי ומנהל את החייבים שבכשל אשראי מחוץ לגבולות המשפטיים של הישות המושקעת.

דוגמה 12

הנכסים היחידים של הישות המושקעת הם חייבים. כאשר המטרה והמבנה של הישות המושקעת הובאו בחשבון, נקבע שהפעילות הרלוונטית היחידה היא ניהול החייבים בעת כשל אשראי. לצד שיש את היכולת לנהל את החייבים שבכשל אשראי יש כוח השפעה על הישות המושקעת, ללא קשר אם לווה כלשהו אכן בכשל אשראי.

54ב. למשקיע יכולה להיות מחויבות מפורשת או עקיפה להבטיח שהישות המושקעת תמשיך לפעול כמתוכנן. מחויבות כזו יכולה להגדיל את החשיפה של המשקיע להשתנות של התשואות ובכך להגדיל את התמריץ של המשקיע להשיג זכויות מספיקות כדי להעניק לו כוח השפעה. לפיכך, מחויבות להבטיח שישות מושקעת פועלת כמתוכנן יכולה להיות סימן שלמשקיע יש כוח השפעה, אך אינה מקנה, כשלעצמה, למשקיע כוח השפעה, וגם אינה מונעת מצד אחר להיות בעל כוח השפעה.

חשיפה, או זכויות, לתשואות משתנות מישות מושקעת

55ב. בעת הערכה אם למשקיע יש שליטה על ישות מושקעת, המשקיע קובע אם הוא חשוף, או בעל זכויות, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות המושקעת.

56ב. תשואות משתנות הן תשואות שאינן קבועות ויש להן פוטנציאל להשתנות כתוצאה מהביצועים של הישות המושקעת. תשואות משתנות יכולות להיות רק חיוביות, רק שליליות או הן חיוביות והן שליליות (ראה סעיף 15). משקיע מעריך אם התשואות מישות מושקעת הן משתנות וכמה הן משתנות על בסיס המהות של ההסדר וללא קשר לצורה המשפטית של התשואות. לדוגמה, משקיע יכול להחזיק אגרת חוב עם תשלומי ריבית קבועה. תשלומי הריבית הקבועה הם תשואות משתנות לצורך תקן זה מאחר שהן כפופות לסיכון כשל אשראי והן חושפות את המשקיע לסיכון האשראי של מנפיק אגרת החוב. הסכום של ההשתנות (כלומר, כמה משתנות אותן תשואות) תלוי בסיכון האשראי של אגרת החוב. באופן דומה, עמלות ביצוע קבועות עבור ניהול נכסים של ישות מושקעת הן תשואות משתנות מאחר שהן חושפות את המשקיע לסיכון הביצוע של הישות המושקעת. הסכום של ההשתנות תלוי ביכולת של הישות המושקעת להפיק מספיק הכנסה כדי לשלם את העמלה.

57ב. דוגמאות לתשואות כוללות:

(א) דיבידנדים, חלוקות אחרות של הטבות כלכליות מישות מושקעת (לדוגמה ריבית מניירות ערך שהם חוב שהונפקו על ידי הישות המושקעת) ושינויים בשווי ההשקעה של המשקיע באותה ישות מושקעת.

(ב) תגמול עבור שירות הנכסים או ההתחייבויות של הישות המושקעת, עמלות וחשיפה להפסד ממתן אשראי או תמיכה בנזילות, זכויות שיוריות בנכסים ובהתחייבויות

של הישות המושקעת בפירוק של ישות מושקעת זו, הטבות מס, וגישה לנזילות עתידית שלמשקיע יש ממעורבותו בישות המושקעת.

(ג) תשואות שאינן ניתנות להשגה על ידי מחזיקים אחרים בזכויות. לדוגמה, משקיע יכול להשתמש בנכסים שלו בצירוף עם הנכסים של הישות המושקעת, כמו צירוף פונקציות תפעוליות כדי להשיג יתרונות לגודל, חיסכון בעלויות, השגת מוצרים נדירים (sourcing scarce products), השגת גישה לידע קנייני או הגבלת חלק מהפעילויות או הנכסים, כדי לשפר את שווי הנכסים האחרים של המשקיע.

קשר בין כוח השפעה לבין תשואות

האצלת כוח השפעה

58ב. כאשר משקיע עם זכויות לקבלת החלטות (מקבל החלטות) מעריך אם הוא שולט בישות מושקעת, עליו לקבוע אם הוא בעל מניות עיקרי או סוכן. משקיע יקבע בנוסף אם ישות אחרת עם זכויות לקבלת החלטות פועלת כסוכן עבור המשקיע. סוכן הוא צד שמועסק בעיקר כדי לפעול בשם צד אחר או צדדים אחרים או לטובתם (בעל מניות עיקרי) ולפיכך אינו שולט על הישות המושקעת כאשר הוא מממש את סמכות קבלת ההחלטות שלו (ראה סעיפים 17 ו-18). לכן, לעיתים ייתכן שכוח ההשפעה של בעל המניות העיקרי יוחזק ויהיה ניתן למימוש על ידי סוכן, אך בשמו של בעל המניות העיקרי. מקבל החלטות הוא אינו סוכן, רק מאחר שצדדים אחרים יכולים ליהנות מההחלטות שהוא מקבל.

59ב. משקיע יכול להאציל את סמכות קבלת החלטות שלו בנושאים ספציפיים מסוימים או בכל הפעילויות הרלוונטיות לסוכן. בעת הערכה אם המשקיע שולט בישות מושקעת, המשקיע יטפל בזכויות לקבלת החלטות שהואצלו לסוכן שלו כזכויות שמוחזקות ישירות על ידי המשקיע. במקרים שבהם יש יותר מבעל מניות עיקרי אחד, כל אחד מבעלי המניות העיקריים יעריך אם יש לו כוח השפעה על הישות המושקעת על ידי התחשבות בדרישות שבסעיפים 54ב-55. סעיפים 60ב-72 מספקים הנחיות לקביעה אם מקבל החלטות הוא סוכן או בעל מניות עיקרי.

60ב. מקבל החלטות יביא בחשבון את מערכת היחסים הכוללת בינו לבין הישות המושקעת שמנוהלת, לבין צדדים אחרים שמעורבים בישות המושקעת, ובפרט את כל העובדות שלהלן בקביעה אם הוא סוכן:

(א) היקף סמכות קבלת ההחלטות שלו על הישות המושקעת (סעיפים 62 ו-63ב).

(ב) הזכויות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים (סעיפים 64-67).

(ג) התגמול לו הוא זכאי בהתאם להסדר התגמול (הסדרי התגמול) (סעיפים 68-70ב).

(ד) החשיפה של מקבל ההחלטות להשתנות של התשואות מזכויות אחרות שהוא מחזיק בישות המושקעת (סעיפים 71 ו-72ב).

משקלות שונים יינתנו לכל אחד מהגורמים על בסיס עובדות ונסיבות מיוחדות.

61ב. קביעה אם מקבל ההחלטות הוא סוכן דורשת הערכה של כל הגורמים המפורטים בסעיף 60, אלא אם כן צד יחיד מחזיק בזכויות ממשיות להדיח את מקבל ההחלטות (זכויות לשלילת סמכות) ויכול להדיח את מקבל ההחלטות ללא סיבה (ראה סעיף 65ב).

היקף הסמכות של מקבל ההחלטות

62ב. היקף הסמכות של מקבל ההחלטות מוערכת על ידי התחשבות:

(א) בפעילויות שמותרות בהתאם להסכם לקבלת החלטות (הסכמים לקבלת החלטות) ושמוגדרות בחוק, וכן

(ב) בשיקול דעת שלמקבל ההחלטות יש כאשר הוא מקבל החלטות לגבי פעילויות אלה.

63ב. מקבל החלטות יביא בחשבון את המטרה והמבנה של הישות המושקעת, הסיכונים שהישות המושקעת נבנתה להיות חשופה אליהם, הסיכונים שהישות המושקעת נבנתה להעביר לצדדים בעלי מעורבות ורמת המעורבות שהיתה למקבל ההחלטות במבנה של הישות המושקעת. לדוגמה, אם מקבל החלטות מעורב באופן משמעותי במבנה של הישות המושקעת (כולל

קביעת היקף הסמכות בקבלת החלטות), מעורבות זו יכולה להצביע שלמקבל ההחלטות היתה את ההזדמנות והיה את התמריץ להשיג זכויות שתוצאתן היא שלמקבל ההחלטות יש את היכולת להתוות את הפעילויות הרלוונטיות.

זכויות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים

64ב. זכויות ממשיות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים יכולות להשפיע על היכולת של מקבל ההחלטות להתוות את הפעילויות הרלוונטיות של הישות המושקעת. זכויות ממשיות לשלילת סמכות או זכויות אחרות יכולות להצביע שמקבל ההחלטות הוא סוכן.

65ב. כאשר צד יחידי מחזיק בזכויות ממשיות לשלילת סמכות והוא יכול להדיח את מקבל ההחלטות ללא סיבה, זה, בנפרד, מספיק כדי להגיע למסקנה שמקבל ההחלטות הוא סוכן. אם יותר מצד אחד מחזיק בזכויות כאלה (ולא צד נפרד שיכול להדיח את מקבל ההחלטות ללא הסכמה של הצדדים האחרים) זכויות אלה אינן, בנפרד, מכריעות כדי לקבוע שמקבל ההחלטות פועל בעיקר לטובת האחרים ובשמים. בנוסף, ככל שנדרש מספר רב יותר של צדדים לפעול יחד כדי לממש זכויות כדי להדיח את מקבל ההחלטות וככל ששיעור הזכויות הכלכליות של מקבל ההחלטות וההשתנות המיוחסת אליהן גדולים יותר (כלומר זכות לתגמול וזכויות אחרות), כך יינתן פחות משקל לגורם זה.

66ב. זכויות ממשיות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים שמגבילות את שיקול הדעת של מקבל ההחלטות יובאו בחשבון באופן דומה לזכויות לשלילת סמכות בעת הערכה אם מקבל ההחלטות הוא סוכן. לדוגמה, מקבל החלטות שנדרש להשיג אישור ממספר קטן של צדדים אחרים לפעולות שלו הוא בדרך כלל סוכן. (ראה סעיפים 22ב-25ב להנחיות נוספות לגבי זכויות ואם הזכויות הן ממשיות).

67ב. התחשבות בזכויות שמוחזקות על ידי צדדים אחרים תכלול הערכה של זכויות כלשהן שניתנות למימוש על ידי דירקטוריון של ישות מושקעת (או גוף מנהל אחר) וההשפעה שלהם על סמכות קבלת ההחלטות (ראה סעיף 23ב(ב)).

תגמול

68ב. ככל שהתגמול של מקבל ההחלטות וההשתנות המיוחסת לתגמול גדולים יותר ביחס לתשואות החזויות מהפעילויות של הישות המושקעת, כך סביר יותר שמקבל ההחלטות הוא בעל מניות עיקרי.

69ב. בקביעה אם מקבל ההחלטות הוא בעל מניות עיקרי או סוכן, מקבל ההחלטות יביא בחשבון אם התנאים הבאים מתקיימים:

(א) התגמול של מקבל ההחלטות תואם את השירותים המסופקים.

(ב) הסכם התגמול כולל רק תנאים, מצבים או סכומים שנהוג שהם קיימים בהסדרים עבור שירותים דומים ורמת מומחיות דומה, אשר בוצע לגביהם משא ומתן על בסיס עסקאות שבהן אין יחסים מיוחדים בין הצדדים.

70ב. מקבל החלטות אינו יכול להיות סוכן אלא אם כן התנאים המפורטים בסעיף 69(א) ו-(ב) קיימים. אולם, קיום תנאים אלה בנפרד אינו מספיק כדי להגיע למסקנה שמקבל ההחלטות הוא סוכן.

חשיפה להשתנות של התשואות מזכויות אחרות

71ב. מקבל החלטות שמחזיק בזכויות אחרות בישות מושקעת (לדוגמה השקעות בישות מושקעת או מספק ערבויות שמתייחסות לביצועי הישות המושקעת), יביא בחשבון את החשיפה שלו להשתנות של התשואות מזכויות אלה בהערכה אם הוא סוכן. החזקת זכויות אחרות בישות מושקעת מצביעה על כך שייתכן שמקבל ההחלטות הוא בעל מניות עיקרי.

72ב. בהערכת החשיפה של מקבל ההחלטות להשתנות של התשואות מזכויות אחרות בישות מושקעת, מקבל ההחלטות יתחשב בדברים הבאים:

(א) ככל שהזכויות הכלכליות וההשתנות שמיוחסת אליהן, בהתחשב בתגמול שלו ובזכויות אחרות יחד, גדולים יותר, כך סביר יותר שמקבל ההחלטות הוא בעל מניות עיקרי.

(ב) אם החשיפה של מקבל ההחלטות להשתנות של התשואות היא שונה ממשקיעים אחרים ואם כן, אם זה יכול להשפיע על הפעולות שלו. לדוגמה, זה יכול להיות המקרה כאשר מקבל החלטות מחזיק בזכויות נחותות בישות מושקעת, או מספק צורות אחרות של אמצעים לחיזוק אשראי לישות מושקעת.

מקבל ההחלטות יעריך את חשיפתו ביחס להשתנות הכוללת של התשואות בישות מושקעת. הערכה זו מתבצעת בעיקר על בסיס תשואות חזויות מהפעילויות של הישות המושקעת, אך לא

תתעלם מהחשיפה המירבית של מקבל החלטות להשתנות של התשואות מישות מושקעת באמצעות זכויות אחרות שמקבל החלטות מחזיק.

דוגמאות ליישום

דוגמה 13

מקבל החלטות (מנהל קרן) מקים, משווק ומנהל קרן מפוקחת הנסחרת בציבור בהתאם לפרמטרים המוגדרים באופן צר, והמפורטים בסמכויות ההשקעה כפי שנדרש על ידי החוקים והתקנות המקומיים. הקרן שווקה למשקיעים כהשקעה בתיק מבוזר של ניירות ערך הונניים של ישויות ציבוריות נסחרות. במסגרת הפרמטרים המוגדרים, למנהל הקרן יש שיקול דעת באיזה נכסים להשקיע. מנהל הקרן ביצע השקעה בחלק יחסי של 10 אחוז מהקרן והוא מקבל עמלה מבוססת שוק עבור שירותיו השווה לאחוז אחד משווי הנכסים נטו של הקרן. העמלות תואמות את השירותים שסופקו. למנהל הקרן אין כל מחויבות לממן הפסדים מעבר להשקעתו ב- 10%. הקרן אינה נדרשת להקים, ולא הקימה דירקטוריון בלתי תלוי. המשקיעים אינם מחזיקים בזכויות ממשיות שיכולות להשפיע על סמכות קבלת החלטות של מנהל הקרן, אך יכולים לפדות את זכויותיהם בגבולות מסוימים שנקבעו על ידי הקרן.

למרות שמנהל הקרן פועל במסגרת הפרמטרים המפורטים בסמכויות ההשקעה ובהתאם לדרישות פיקוח, למנהל הקרן יש זכויות לקבלת החלטות שמקנות לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות של הקרן-המשקיעים אינם מחזיקים בזכויות ממשיות שיכולות להשפיע על סמכות קבלת החלטות של מנהל הקרן. מנהל הקרן מקבל עמלה מבוססת שוק עבור שירותיו שהיא תואמת את השירותים שסופקו וגם ביצע השקעה בחלק יחסי בקרן. התגמול וההשקעה שלו חושפים את מנהל הקרן להשתנות של התשואות מהפעילויות של הקרן מבלי ליצור חשיפה שהיא כה משמעותית שמצביעה על כך שמנהל הקרן הוא בעל מניות ראשי.

בדוגמה זו, התחשבות בחשיפה של מנהל הקרן להשתנות של התשואות מהקרן יחד עם הסמכות שלו בקבלת החלטות במסגרת הפרמטרים המוגבלים מצביעה על כך שמנהל הקרן הוא סוכן. לכן, מנהל הקרן מגיע למסקנה שהוא אינו שולט בקרן.

המשך...

...המשך

דוגמאות ליישום**דוגמה 14**

מקבל החלטות מקים, משווק ומנהל קרן שמספקת הזדמנויות השקעה למספר משקיעים. מקבל החלטות (מנהל הקרן) חייב לקבל החלטות לטובת האינטרסים של כל המשקיעים ובהתאם להסכמי הניהול של הקרן. אף על פי כן, למנהל הקרן יש שיקול דעת נרחב בקבלת החלטות. מנהל הקרן מקבל עמלה מבוססת שוק עבור שירותיו השווה לאחוז אחד מהנכסים שבניהולו ו-20 אחוז מכל רווחי הקרן אם הושגה רמת רווח מוגדרת. העמלות תואמות את השירותים שסופקו.

למרות שהוא חייב לקבל החלטות לטובת האינטרסים של כל המשקיעים, למנהל הקרן יש סמכויות נרחבות בקבלת החלטות להתוות את הפעילויות הרלוונטיות של הקרן. מנהל הקרן מקבל עמלה קבועה ועמלה שקשורה לביצועים שהן תואמות את השירותים המסופקים. בנוסף, התגמול יוצר התאמה בין האינטרסים של מנהל הקרן לבין האינטרסים של המשקיעים האחרים להגדיל את השווי של הקרן, ללא יצירת חשיפה להשתנות של התשואות מהפעילויות של הקרן שהיא כה משמעותית כך שהתגמול, כאשר נבחן בנפרד, מצביע על כך שמנהל הקרן הוא בעל מניות עיקרי.

תבנית העובדות לעיל והניתוח לעיל חלים בדוגמאות 14א-14ג המתוארות להלן. כל דוגמה נבחנת בנפרד.

דוגמה 14א

למנהל הקרן יש גם השקעה של 2 אחוזים בקרן שיוצרת התאמה בין האינטרסים של מנהל הקרן לאינטרסים של המשקיעים האחרים. למנהל הקרן אין מחויבות כלשהי לממן הפסדים מעבר ל- 2 אחוזים ההשקעה שלו. המשקיעים יכולים להדיח את מנהל הקרן על ידי הצבעת רוב פשוטה, אך רק בשל הפרת חוזה.

ההשקעה של 2 אחוזים של מנהל הקרן מגדילה את החשיפה שלו להשתנות של התשואות מהפעילויות של הקרן מבלי ליצור חשיפה שהיא כה משמעותית כך שהיא מצביעה שמנהל הקרן הוא בעל מניות עיקרי. הזכויות של המשקיעים האחרים להדיח את מנהל הקרן נחשבות זכויות מגינות כיוון שהן ניתנות למימוש רק בהפרת חוזה. בדוגמה זו, למרות שלמנהל הקרן יש סמכות נרחבת בקבלת החלטות והוא חשוף להשתנות של התשואות מהזכויות שלו והתגמול שלו, החשיפה של מנהל הקרן מצביעה שמנהל הקרן הוא סוכן. לכן, מנהל הקרן מגיע למסקנה שהוא אינו שולט בקרן.

...המשך

...המשך

דוגמאות ליישום**דוגמה 14ב**

למנהל הקרן יש השקעה בחלק יחסי משמעותי יותר בקרן, אך אין לו מחויבות כלשהי לממן הפסדים מעבר להשקעה זו. המשקיעים יכולים להדיח את מנהל הקרן על ידי הצבעת רוב פשוטה, אך רק בשל הפרת חוזה.

בדוגמה זו, הזכויות של המשקיעים האחרים להדיח את מנהל הקרן נחשבות זכויות מגינות כיוון שהן ניתנות למימוש רק בשל הפרת חוזה. למרות שמנהל הקרן מקבל עמלה קבועה ועמלה הקשורה לביצועים התואמות את השירותים המסופקים, הצירוף של ההשקעה של מנהל הקרן יחד עם התגמול שלו יכולה ליצור חשיפה להשתנות של התשואות מהפעילויות של הקרן שהיא כה משמעותית כך שהיא מצביעה שמנהל הקרן הוא בעל מניות עיקרי. ככל שהזכויות הכלכליות של מנהל הקרן וההשתנות המיוחסת אליהן גדולות יותר (בהתחשב בתגמול שלו ובזכויות אחרות ביחד), כך מנהל הקרן מייחס דגש רב יותר לזכויות הכלכליות בניתוח, וכך סביר יותר שמנהל הקרן הוא בעל מניות עיקרי.

לדוגמה, לאחר שהובאו בחשבון התגמול שלו וגורמים אחרים, השקעה של 20 אחוז יכולה להיחשב מספקת כדי להגיע למסקנה שמנהל הקרן שולט בקרן. אולם, בנסיבות שונות (כלומר אם התגמול או הגורמים אחרים הם שונים) שליטה יכולה לנבוע כאשר רמת ההשקעה היא שונה.

דוגמה 14ג

למנהל הקרן יש השקעה בחלק יחסי של 20 אחוז בקרן, אך אין לו מחויבות כלשהי לממן הפסדים מעבר ל-20 אחוז ההשקעה שלו. לקרן יש דירקטוריון, שכל אחד מחבריו הוא בלתי תלוי במנהל הקרן וחבריו ממונים על ידי המשקיעים האחרים. הדירקטוריון ממנה את מנהל הקרן מידי שנה. אם הדירקטוריון מחליט שלא לחדש את החוזה של מנהל הקרן, השירותים שבוצעו על ידי מנהל הקרן יכולים להתבצע על ידי מנהלים אחרים בתעשייה.

...המשך

...המשך

דוגמאות ליישום

למרות שמנהל הקרן מקבל עמלה קבועה ועמלה הקשורה לביצועים התואמות את השירותים המסופקים, הצירוף של ההשקעה של 20 אחוז של מנהל הקרן יחד עם התגמול שלו יוצר חשיפה להשתנות של התשואות מהפעילויות שהיא כה משמעותית כך שהיא מצביעה שמנהל הקרן הוא בעל מניות עיקרי. אולם, למשקיעים יש זכויות ממשיות להדיח את מנהל הקרן- הדירקטוריון מספק מנגנון כדי להבטיח שהמשקיעים יכולים להדיח את מנהל הקרן אם הם מחליטים לעשות כך.

בדוגמה זו, מנהל הקרן מייחס דגש רב בניתוח על זכויות ממשיות לשלילת סמכות. לכן, למרות שלמנהל הקרן יש סמכות נרחבת בקבלת החלטות והוא חשוף להשתנות של התשואות של הקרן מהתגמול שלו ומהשקעתו, הזכויות הממשיות המוחזקות על ידי משקיעים אחרים מצביעות על כך שמנהל הקרן הוא סוכן. לכן, מנהל הקרן מגיע למסקנה שהוא אינו שולט בקרן.

דוגמה 15

ישות מושקעת נוצרת כדי לרכוש תיק של ניירות ערך מגובי נכסים בריבית קבועה, אשר ממומן על ידי מכשירי חוב בריבית קבועה ומכשירים הונניים. המכשירים ההונניים נבנו כדי לספק הגנה מהפסד ראשוני למשקיעים במכשירי החוב ולקבל את התשואות השזורות של הישות המושקעת. העסקה שווקה למשקיעי חוב פוטנציאליים כהשקעה בתיק של ניירות ערך מגובי נכסים בעל חשיפה לסיכון אשראי המיוחס לכשל אשראי אפשרי של המנפיקים של ניירות הערך מגובי הנכסים בתיק ולסיכון שיעור ריבית המיוחס לניהול התיק. בעת ההקמה, המכשירים ההונניים מייצגים 10 אחוז מהשווי של הנכסים שנרכשו. מקבל החלטות (מנהל הנכסים) מנהל את תיק הנכסים הפעיל על ידי ביצוע החלטות השקעה במסגרת הפרמטרים המפורטים בתשקיף של הישות המושקעת. עבור אותם שירותים, מנהל הנכסים מקבל עמלה קבועה מבוססת שוק (כלומר אחוז אחד מהנכסים שבניהולו) ועמלה הקשורה לביצועים (כלומר 10 אחוז מהרווחים) אם הרווחים של הישות המושקעת עולים על רמה מוגדרת. העמלות תואמות את השירותים המסופקים. מנהל הנכסים מחזיק ב-35 אחוז מההון בישות מושקעת. יתרת 65 אחוז מההון, וכל מכשירי החוב מוחזקים על ידי מספר גדול של משקיעים שהם צדדים שלישיים בלתי קשורים המפוזרים באופן נרחב. ניתן להדיח את מנהל הנכסים, ללא סיבה, על ידי החלטת רוב פשוטה של המשקיעים האחרים.

... המשך

...המשך

דוגמאות ליישום

מנהל הנכסים מקבל עמלה קבועה ועמלה הקשורה לביצועים שהן תואמות את השירותים המסופקים. התגמול יוצר התאמה בין האינטרסים של מנהל הקרן לבין האינטרסים של המשקיעים האחרים להגדיל את השווי של הקרן. מנהל הנכסים חשוף להשתנות של התשואות מהפעילויות של הקרן מאחר שהוא מחזיק 35 אחוז מההון ומהתגמול.

למרות שמנהל הנכסים פועל במסגרת הפרמטרים המפורטים בתשקיף של הישות המושקעת, למנהל הנכסים יש את היכולת הנוכחית לקבל החלטות השקעה שמשפיעות באופן משמעותי על התשואות של הישות המושקעת - הזכויות לשלילת סמכות המוחזקות על ידי המשקיעים האחרים מקבלות משקל מועט בנייתוח מאחר שאותן זכויות מוחזקות על ידי מספר גדול של משקיעים המפוזרים באופן נרחב. בדוגמה זו, מנהל הנכסים מייחס דגש רב יותר לחשיפתו להשתנות של התשואות מהקרן בגין הזכות ההונית שלו, אשר נחותה ממכשירי החוב. החזקה של 35 אחוז מההון יוצרת חשיפה נחותה להפסדים וזכויות לתשואות של הישות המושקעת, שהן כה משמעותיות כך שהן מצביעות שמנהל הנכסים הוא בעל מניות עיקרי. לכן, מנהל הנכסים מגיע למסקנה שהוא שולט בישות המושקעת.

דוגמה 16

מקבל החלטות (נותן חסות) נותן חסות לישות שהיא צינור לעסקאות העברה מישויות רבות. הישות מנפיקה מכשירי חוב לזמן קצר למשקיעים שהם צדדים שלישיים לא קשורים. העסקה שווקה למשקיעים פוטנציאלים כהשקעה בתיק של נכסים לזמן ממוצע בעלי דירוג גבוה עם חשיפה מינימאלית לסיכון האשראי המיוחס לכשל אשראי אפשרי על ידי המנפיקים של הנכסים בתיק. מעבירים שונים מוכרים תיקי נכסים לזמן ממוצע באיכות גבוהה לישות. כל מעביר נותן שירותים לתיק הנכסים שהוא מוכר לישות ומנהל חייבים בעת כשל אשראי בתמורה לעמלת שירות מבוססת שוק. כל מעביר מספק גם הגנה מהפסד ראשוני כנגד הפסדי אשראי מתיק הנכסים שלו באמצעות בטחונות-יתר של הנכסים שהועברו לישות. נותן החסות קובע את התנאים של הישות ומנהל את הפעילויות של הישות תמורת עמלה מבוססת שוק. העמלה תואמת את השירותים המסופקים. נותן החסות מאשר את המוכרים שיורשו למכור לישות, מאשר את הנכסים שיירכשו על ידי הישות ומקבל החלטות לגבי מימון הישות. נותן החסות חייב לפעול לטובת האינטרסים של כל המשקיעים.

...המשך

...המשך

דוגמאות ליישום

נותן החסות זכאי לכל התשואה השיורית של הישות והוא גם מספק אמצעים לחיזוק אשראי ואמצעי נזילות לישות. האמצעים לחיזוק האשראי שסופקו על ידי נותן החסות סופגים הפסדים של עד 5 אחוזים מכל הנכסים של הישות, לאחר שההפסדים נספגו על ידי המעבירים. אמצעי הנזילות אינם כנגד נכסים שהתרחש בהם כשל אשראי. המשקיעים אינם מחזיקים זכויות ממשיות שיכולות להשפיע על סמכות קבלת החלטות של נותן החסות.

למרות שנותן החסות מקבל עמלה מבוססת שוק עבור שירותיו התואמת את השירותים המסופקים, נותן החסות חשוף להשתנות של התשואות מהפעילויות של הישות עקב הזכויות שלו למלוא התשואות השיוריות של הישות וההספקה של אמצעים לחיזוק אשראי ואמצעי נזילות (כלומר הישות חשופה לסיכון נזילות כתוצאה משימוש במכשירי חוב לזמן קצר כדי לממן נכסים לזמן ממוצע). אף על פי שלכל אחד מהמעבירים יש זכויות לקבלת החלטות שמשפיעות על שווי הנכסים של הישות, לנותן החסות יש סמכות נרחבת בקבלת החלטות שמקנה לו את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות אשר משפיעות באופן המשמעותי ביותר על התשואות של הישות (כלומר נותן החסות קובע את התנאים של הישות, יש לו את הזכות לקבל החלטות לגבי הנכסים (אישור הנכסים שיירכשו והמעבירים של אותם נכסים) והמימון של הישות (שלגביה יש למצוא השקעה חדשה על בסיס קבוע). הזכות לתשואות שיוריות של הישות וההספקה של אמצעים לחיזוק אשראי ואמצעי נזילות חושפים את נותן החסות להשתנות של התשואות מהפעילויות של הישות שהיא שונה מזו של המשקיעים האחרים. בהתאם לכך, חשיפה זו מצביעה שנותן החסות הוא בעל מניות עיקרי ולכן נותן החסות מגיע למסקנה שהוא שולט על הישות. המחויבות של נותן החסות לפעול לטובת האינטרסים של כל המשקיעים אינה מונעת מנותן החסות להיות בעל מניות עיקרי.

יחסים עם צדדים אחרים

בעת הערכת שליטה, משקיע יביא בחשבון את מהות היחסים שלו עם צדדים אחרים ואם אותם צדדים אחרים פועלים בשמו של המשקיע (כלומר הם למעשה סוכנים). הקביעה אם צדדים אחרים פועלים למעשה כסוכנים דורשת שיקול דעת, הבאה

.73ב

בחשבון לא רק של מהות היחסים, אלא גם כיצד אותם צדדים פועלים זה עם זה ועם המשקיע.

74ב. ביחסים כאלה לא בהכרח מעורב הסדר חוזי. צד הוא למעשה סוכן כאשר למשקיע, או לאלה שמתווים את הפעילויות של המשקיע, יש את היכולת לכוון את אותו צד שיפעל בשמו של המשקיע. בנסיבות אלה, המשקיע יתחשב בזכויות לקבלת ההחלטות של הצד שהוא למעשה הסוכן שלו ובחשיפה העקיפה שלו, או בזכויות, לתשואות משתנות באמצעות הצד שהוא למעשה סוכן יחד עם זכויותיו וחשיפתו, או זכויותיו, לתשואות משתנות בעת הערכת שליטה על ישות מושקעת.

75ב. להלן דוגמאות לצדדים אחרים כאלה אשר יכולים לפעול למעשה כסוכן עבור המשקיע לפי מהות היחסים שלהם:

- (א) צדדים קשורים של המשקיע.
- (ב) צד שקיבל את הזכות שלו בישות המושקעת כהשקעה או כהלוואה מהמשקיע.
- (ג) צד שהסכים לא למכור, להעביר או לעכב את הזכויות שלו בישות המושקעת ללא אישור מראש של המשקיע (למעט במצבים שבהם למשקיע ולצד האחר יש את הזכות לאישור מראש והזכויות מבוססות באמצעות תנאים שמוסכמים באופן הדדי על ידי צדדים בלתי תלויים הפועלים מרצון).
- (ד) צד שאינו יכול לממן את הפעילויות שלו ללא תמיכה פיננסית בדרגה נחותה מהמשקיע.
- (ה) ישות מושקעת שמרבית חברי הגוף המנהל שלה או שאנשי המפתח בהנהלה שלה הם זהים לאלה של המשקיע.
- (ו) צד שיש לו יחסים עסקיים קרובים עם המשקיע, כמו היחסים בין מספק שירותים מקצועיים לבין אחד מהלקוחות המשמעותיים שלו.

שליטה על נכסים מוגדרים

76ב. משקיע ישקול אם הוא מטפל בחלק של הישות המושקעת כישות שנחשבת נפרדת, ואם כן, אם הוא שולט בישות שנחשבת נפרדת.

77ב. משקיע יטפל בחלק של ישות מושקעת כישות שנחשבת נפרדת אם ורק אם התנאי הבא מתקיים:

נכסים מוגדרים של הישות המושקעת (ואמצעים לחיזוק אשראי קשורים, אם קיימים) הם המקור היחידי לתשלומים עבור התחייבויות מוגדרות או זכויות מוגדרות אחרות בישות המושקעת. לצדדים מלבד אלה עם ההתחייבות המוגדרת אין זכויות או מחויבויות המיוחסות לנכסים המוגדרים או לתזרימי המזומנים השזוריים מאותם נכסים. במהות, יתרת הישות המושקעת אינה יכולה להשתמש בתשואות כלשהן מהנכסים המוגדרים ותשלומן של אף אחת מההתחייבויות של הישות שנחשבת נפרדת אינו מהנכסים של יתרת הישות המושקעת. לכן, במהות, כל הנכסים, ההתחייבויות וההון של אותה ישות שנחשבת נפרדת מבודדים (ring-fenced) מהישות המושקעת הכוללת. ישות שנחשבת נפרדת כזו נקראת לעיתים קרובות "סילו" (silo).

78ב. כאשר התנאי בסעיף 77 מתמלא, משקיע יזהה את הפעילויות שמשפיעות באופן משמעותי על התשואות של הישות שנחשבת נפרדת ואיך אותן פעילויות מותוות כדי להעריך אם יש לו כוח השפעה על חלק זה של הישות המושקעת. בעת הערכת שליטה על ישות שנחשבת נפרדת, המשקיע יביא בחשבון גם אם יש לו חשיפה או זכויות לתשואות משתנות ממעורבותו בישות שנחשבת נפרדת ואת היכולת להשתמש בכוח ההשפעה שלו על חלק זה של הישות המושקעת כדי להשפיע על סכום התשואות של המשקיע.

79ב. אם המשקיע שולט בישות שנחשבת נפרדת, המשקיע יאחד את חלק זה של הישות המושקעת. במקרה כזה, צדדים אחרים לא יכללו את חלק זה מהישות המושקעת בעת הערכת שליטה על ישות מושקעת ובאיחוד הישות המושקעת.

הערכה מתמשכת

80ב. משקיע יעריך מחדש אם הוא שולט בישות מושקעת אם עובדות ונסיבות מצביעות שחלו שינויים באחד, או יותר, משלושת המרכיבים של שליטה המפורטים בסעיף 7.

81ב. אם מתרחש שינוי באופן שבו כוח ההשפעה על ישות מושקעת יכול להיות ממומש, המשקיע חייב לשקף שינוי זה באופן שבו הוא מעריך את כוח ההשפעה שלו על ישות מושקעת. לדוגמה, משמעותם של שינויים בזכויות לקבלת החלטות יכולה להיות שהפעילויות הרלוונטיות אינן מותוות עוד באמצעות זכויות

הצבעה, אלא, במקום זאת, הסכמים אחרים, כמו חוזים, מעניקים לצד אחר או לצדדים אחרים את היכולת הנוכחית להתוות את הפעילויות הרלוונטיות.

82ב. אירוע יכול לגרום למשקיע להשיג או לאבד כוח השפעה על ישות מושקעת מבלי שהמשקיע יהיה מעורב באירוע זה. לדוגמה, משקיע יכול להשיג כוח השפעה על ישות מושקעת כיוון שזכויות לקבלת החלטות המוחזקות על ידי צד אחר או צדדים אחרים שקודם לכן מנעו מהמשקיע לשלוט בישות מושקעת, פקעו.

83ב. משקיע יתחשב גם בשינויים המשפיעים על חשיפתו, או זכויותיו, לתשואות משתנות ממעורבותו בישות המושקעת. לדוגמה, משקיע שיש לו כוח השפעה על ישות מושקעת יכול לאבד שליטה על ישות מושקעת אם המשקיע מפסיק להיות זכאי לקבל תשואות או מפסיק להיות חשוף למחויבויות, כיוון שהמשקיע לא יקיים את סעיף 7(ב) (לדוגמה אם מסתיים חוזה לקבלת עמלות הקשורות לביצועים).

84ב. משקיע ישקול אם ההערכה שלו שהוא פועל כסוכן או כבעל מניות עיקרי השתנתה. משמעם של שינויים ביחסים הכוללים בין המשקיע לבין צדדים אחרים יכולה להיות שהמשקיע אינו פועל עוד כסוכן, גם אם קודם לכן פעל כסוכן, ולהיפך. לדוגמה, אם מתרחשים שינויים בזכויות של המשקיע, או בזכויות של צדדים אחרים, המשקיע ישקול מחדש את המעמד שלו כבעל מניות עיקרי או כסוכן.

85ב. ההערכה הראשונית של משקיע לגבי שליטה או המעמד שלו כבעל מניות עיקרי או כסוכן לא תשתנה רק עקב שינוי בתנאי שוק (לדוגמה שינוי בתשואות של הישות המושקעת הנגזרות מתנאי שוק), אלא אם כן השינוי בתנאי השוק משנה אחד, או יותר, משלושת המרכיבים של שליטה המפורטים בסעיף 7 או משנה את היחסים הכוללים בין בעל מניות עיקרי לבין סוכן.

קביעה אם ישות היא ישות השקעה

85א. בעת הערכה אם ישות היא ישות השקעה, ישות תשקול את כל העובדות והנסיבות, כולל מטרתה והמבנה שלה. ישות שלה שלושת האלמנטים של הגדרת ישות השקעה המפורטים בסעיף 27 היא ישות השקעה. סעיפים 85ב-85ג מתארים את האלמנטים של ההגדרה ביתר פירוט.

מטרה עסקית

85ב. הגדרת ישות השקעה דורשת שהמטרה של הישות תהיה להשקיע אך ורק לעליית ערך הונית, להכנסה מהשקעה (כגון דיבידנדים, ריבית או הכנסות שכירות), או לשניהם. מסמכים אשר מעידים מהן מטרות ההשקעה של הישות, כגון מזכר ההצעה של הישות, פרסומים שהופצו על ידי הישות ומסמכי התאגדות או שותפות אחרים, יספקו בדרך כלל ראיה למטרתה העסקית של ישות השקעה. ראיה נוספת עשויה לכלול את האופן שבו הישות מציגה את עצמה לצדדים אחרים (כגון משקיעים פוטנציאליים או ישויות מושקעות פוטנציאליות); לדוגמה, ישות עשויה להציג את העסק שלה כמספק השקעה לטווח בינוני לעליית ערך הונית. בניגוד לכך, ישות אשר מציגה את עצמה כמשקיע שמטרתו לפתח, לייצר או לשווק במשותף מוצרים עם הישויות המושקעות שלו היא בעלת מטרה עסקית שאינה עקבית עם המטרה העסקית של ישות השקעה, כיוון שהישות תרוויח תשואות מפעילות הפיתוח, הייצור או השיווק כמו גם מהשקעותיה (ראה סעיף 85ט).

85ב. ישות השקעה עשויה לספק שירותים הקשורים להשקעה (כגון שירותי ייעוץ השקעות, ניהול השקעות, תמיכת השקעה ושירותים מנהליים) באופן ישיר או באמצעות חברה בת, לצדדים שלישיים כמו גם למשקיעים שלה, גם אם פעילויות אלה מהותיות לישות, ובלבד שהישות ממשיכה לקיים את ההגדרה של ישות השקעה.

85ב. ישות השקעה עשויה גם להשתתף בפעילויות הבאות הקשורות להשקעה, באופן ישיר או באמצעות חברה בת, אם פעילויות אלה נעשות על מנת למקסם את תשואת ההשקעה (עליונית ערך הונית או הכנסה מהשקעה) מהישויות המושקעות שלה ואינן מייצגות פעילות עסקית מהותית נפרדת או מקור מהותי נפרד של הכנסה לישות ההשקעה:

- (א) לספק שירותי ניהול וייעוץ אסטרטגי לישות מושקעת; וכן
- (ב) לספק תמיכה פיננסית לישות מושקעת, כמו הלוואה, התחייבות להשקעה או ערבות.

85ב. אם לישות השקעה יש חברה בת שהיא עצמה אינה ישות השקעה ואשר מטרתה העיקרית ופעילויותיה העיקריות הן הספקת שירותים או פעילויות הקשורים להשקעה, אשר מתייחסים לפעילויות ההשקעה של ישות השקעה כמו אלה המתוארים בסעיפים 85ב-85ט, לישות או לצדדים אחרים, עליה לאחד את החברה הבת בהתאם לסעיף 32. אם החברה הבת שמספקת את השירותים או הפעילויות הקשורים להשקעה היא עצמה ישות

השקעה, החברה האם שהיא ישות השקעה תמדוד חברה בת זו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בהתאם לסעיף 31.

אסטרטגיות יציאה

185ב. תוכניות ההשקעה של ישות מספקות גם הן ראייה למטרתה העסקית. אחת התכונות שמבדילה ישות השקעה מישויות אחרות היא שישות השקעה אינה מתכננת להחזיק בהשקעותיה ללא הגבלת זמן; הישות מחזיקה בהשקעות אלה לתקופה מוגבלת. מאחר שלהשקעות הוניות ולהשקעות בנכסים לא פיננסיים יש פוטנציאל להיות מוחזקות ללא הגבלת זמן, לישות השקעה תהיה אסטרטגיית יציאה שתתעד איך הישות מתכננת לממש עליית ערך הונית של למעשה כל השקעותיה ההוניות והשקעותיה בנכסים לא פיננסיים. לישות השקעה תהיה גם אסטרטגיית יציאה למכשירי חוב כלשהם שיש להם את הפוטנציאל להיות מוחזקים ללא הגבלת זמן, לדוגמה השקעות חוב צמיתות. הישות אינה צריכה לתעד אסטרטגיות יציאה ספציפיות לכל השקעה בודדת אך עליה לזהות אסטרטגיות פוטנציאליות שונות לסוגים שונים או לתיקים שונים של השקעות, כולל מסגרת זמן ריאלית (substantive) ליציאה מההשקעות. מנגנוני יציאה אשר מיושמים רק באירועי כשל, כמו הפרת חוזה או אי ביצוע, אינם נחשבים לאסטרטגיות יציאה לצורך הערכה זו.

185ב. אסטרטגיות יציאה יכולות להשתנות לפי סוג ההשקעה. להשקעות פרטיות בניירות ערך הוניים (private equity securities), דוגמאות של אסטרטגיות יציאה כוללות הצעה ראשונית לציבור, הנפקה פרטית, מכירה מסחרית של עסק, חלוקות (למשקיעים) של זכויות הבעלות בישויות המושקעות ומכירות נכסים (כולל המכירה של נכסי הישות המושקעת שלאחריה מתבצע פירוק של הישות המושקעת). להשקעות הוניות אשר נסחרות בשוק ציבורי, דוגמאות של אסטרטגיות יציאה כוללות מכירת ההשקעה בהנפקה פרטית או בשוק ציבורי. להשקעות בנדל"ן, דוגמה של אסטרטגיית יציאה כוללת מכירת הנדל"ן באמצעות דילרים מתמחים של קרקעות או בשוק הפתוח.

185ב. לישות השקעה עשויה להיות השקעה בישות השקעה אחרת שהוקמה בקשר עם הישות מסיבות משפטיות, רגולטוריות, משיקולי מס או מסיבות עסקיות דומות. במקרה זה, ישות ההשקעה המשקיעה אינה צריכה שתהיה לה אסטרטגיית יציאה להשקעה זו, ובלבד שלישות ההשקעה המושקעת יש אסטרטגיות יציאה מתאימות להשקעותיה שלה.

רווחים מהשקעות

85בט. ישות אינה משקיעה אך ורק לעליית ערך הונית, מהכנסה מהשקעה, או משניהם, אם הישות או ישות אחרת בקבוצה הכוללת את הישות (כלומר, הקבוצה שנשלטת על ידי החברה האם הסופית של ישות ההשקעה) משיגה או שבכוונתה להשיג, הטבות אחרות מהשקעות הישות שאינן זמינות לצדדים אחרים שאינם קשורים לישות המושקעת. הטבות כאלה כוללות:

(א) הרכישה, השימוש, ההחלפה או הניצול של התהליכים, הנכסים או הטכנולוגיה של ישות מושקעת. הטבות כאלה יתבטאו בזכויות לא פרופורציוניות או בלעדיות של הישות או ישות אחרת בקבוצה לרכישת נכסים, טכנולוגיה, מוצרים או שירותים של ישות מושקעת כלשהי; לדוגמה, על ידי החזקת אופציה לרכישת נכס מישות מושקעת אם פיתוח הנכס נחשב מוצלח;

(ב) הסדרים משותפים (כפי שהוגדרו בתקן דיווח כספי בינלאומי 11) או הסדרים אחרים בין הישות או ישות אחרת בקבוצה לבין ישות מושקעת לפתח, לייצר, לשווק או לספק מוצרים או שירותים;

(ג) ערבויות פיננסיות או נכסים פיננסיים הניתנים על ידי ישות מושקעת כדי לשמש כבטחונות להסדרי אשראי של הישות או ישות אחרת בקבוצה (אולם, ישות השקעה עדיין תוכל להשתמש בהשקעה בישות מושקעת כבטחונות לאשראי כלשהו שלה);

(ד) אופציה המוחזקת על ידי צד קשור של הישות לרכישה, מהישות הזו או ישות אחרת בקבוצה, של זכות בעלות בישות מושקעת של הישות;

(ה) למעט המתואר בסעיף 85ב, עסקאות בין הישות או ישות אחרת בקבוצה לבין ישות מושקעת אשר:

(i) תנאיהן אינם זמינים לישויות שאינן צדדים קשורים של הישות, של ישות אחרת בקבוצה, או של הישות המושקעת;

(ii) אינן בשווי הוגן; או

(iii) מייצגות חלק מהותי מהישות המושקעת או מהפעילות העסקית של הישות, כולל פעילויות עסקיות של ישויות אחרות בקבוצה.

85ב. לישות השקעה עשויה להיות אסטרטגיה להשקיע ביותר מישות מושקעת אחת באותו ענף, שוק או איזור גיאוגרפי כדי להפיק תועלת מסינרגיות המגדילות את עליית הערך ההונית וההכנסה מהשקעה מישויות מושקעות אלה. על אף האמור בסעיף 85ט(ה), ישות אינה פסולה מלסווג עצמה כישות השקעה רק משום שישויות מושקעות כאלה סוחרות זו עם זו.

מדידת שווי הוגן

85א. אלמנט חיוני של הגדרת ישות השקעה הוא שישות זו מודדת ומעריכה את הביצועים של למעשה כל השקעותיה על בסיס שווי הוגן, כיוון ששימוש בשווי הוגן יביא למידע רלוונטי יותר מאשר, לדוגמה, איחוד חברות הבנות שלה או שימוש בשיטת השווי המאזני לחלקה בחברות כלולות או בעסקאות משותפות. כדי להוכיח שישות ההשקעה מקיימת אלמנט זה של ההגדרה, ישות השקעה:

(א) מספקת למשקיעים מידע בדבר שווי הוגן ומודדת למעשה את כל השקעותיה בשווי הוגן בדוחותיה הכספיים בכל עת ששווי הוגן נדרש או מותר בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים; וכן

(ב) מדווחת על מידע בדבר שווי הוגן באופן פנימי לאנשי מפתח בהנהלה של הישות (כפי שהוגדרו בתקן חשבונאות בינלאומי 24), אשר משתמשים בשווי הוגן כמאפיין מדידה עיקרי להערכת ביצועים של למעשה כל השקעותיה ולקבלת החלטות השקעה.

85ב. על מנת לקיים את הדרישה בסעיף 85א(א), ישות השקעה:

(א) תבחר לטפל בכל נדל"ן להשקעה תוך שימוש במודל השווי ההוגן בתקן חשבונאות בינלאומי 40 נדל"ן להשקעה;

(ב) תבחר את הפטור מיישום שיטת השווי המאזני בתקן חשבונאות בינלאומי 28 עבור השקעותיה בחברות כלולות ובעסקאות משותפות; וכן

(ג) תמדוד את נכסיה הפיננסיים בשווי הוגן תוך שימוש בדרישות בתקן דיווח כספי בינלאומי 9.

85ב.ג. לישות השקעה יכולים להיות נכסים שאינם נכסי השקעה, כמו המבנה של המשרד הראשי וציוד נלווה, ויכולות להיות לה גם התחייבויות פיננסיות. אלמנט המדידה לפי שווי הוגן בהגדרת ישות השקעה בסעיף 27(ג) חל על השקעותיה של ישות השקעה. לפיכך, ישות השקעה אינה צריכה למדוד את נכסיה שאינם להשקעה או את התחייבויותיה בשווי הוגן.

מאפיינים טיפוסיים של ישות השקעה

85ב.ד. בקביעה אם ישות מקיימת את ההגדרה של ישות השקעה, ישות תשקול אם היא מציגה את המאפיינים הטיפוסיים של ישות השקעה (ראה סעיף 28). היעדר אחד או יותר מהמאפיינים הטיפוסיים האלה אינו פוסל בהכרח ישות מלהיות מסווגת כישות השקעה אך מעיד על כך שנדרש שיקול דעת נוסף בקביעה אם הישות היא ישות השקעה.

יותר מהשקעה אחת

85ב.טו. ישות השקעה בדרך כלל מחזיקה מספר השקעות כדי לבזר את הסיכון שלה ולמקסם את התשואות שלה. ישות עשויה להחזיק בתיק השקעות באופן ישיר או עקיף, לדוגמה על ידי החזקת השקעה בודדת בישות השקעה אחרת אשר מחזיקה בעצמה מספר השקעות.

85ב.ז. ייתכנו זמנים שבהם הישות מחזיקה השקעה בודדת. אולם, החזקת השקעה בודדת אינה בהכרח מונעת מישות מלקיים את ההגדרה של ישות השקעה. לדוגמה, ישות השקעה עשויה להחזיק רק השקעה בודדת כאשר הישות:

(א) בתקופת ההזנק שלה ועדיין לא זיהתה השקעות מתאימות, ולכן, טרם ביצעה את תוכנית ההשקעות שלה לרכישת מספר השקעות;

(ב) טרם ביצעה השקעות אחרות להחלפת אותן השקעות שהיא מימשה;

(ג) הוקמה על מנת לרכז כספי משקיעים שישקיעו בהשקעה בודדת כשהשקעה זו בלתי ניתנת להשגה על ידי משקיעים יחידים (לדוגמה, כאשר השקעת המינימום הנדרשת גבוהה מידי עבור משקיע יחיד); או

(ד) היא בתהליך של פירוק.

יותר ממשקיע אחד

85ז. בדרך כלל, לישות השקעה יהיו מספר משקיעים שצירפו את כספם כדי לקבל גישה לשירותי ניהול השקעות והזדמנויות השקעה שיכול להיות שלא הייתה להם גישה אליהם באופן אינדיבידואלי. קיומם של מספר משקיעים יקטין את הסבירות שהישות, או ישויות אחרות בקבוצה הכוללת את הישות, ישיגו הטבות אחרות מלבד עליית ערך הונית או הכנסה מהשקעה (ראה סעיף 85ט).

85ח. לחלופין, ייתכן שישות השקעה תוקם על ידי, או עבור, משקיע יחיד אשר מייצג או תומך באינטרסים של קבוצה רחבה יותר של משקיעים (לדוגמה קרן פנסיה, קרן השקעות ממשלתית או קרן נאמנות משפחתית).

85ט. לעיתים גם לישות יכול להיות משקיע בודד באופן זמני. לדוגמה, לישות השקעה יכול להיות רק משקיע בודד כאשר הישות:

(א) נמצאת בתקופת ההנפקה הראשונית שלה, אשר עדיין לא תמה והישות מזהה באופן פעיל משקיעים מתאימים;

(ב) טרם זיהתה משקיעים מתאימים להחלפת זכויות הבעלות אשר נפדו; או

(ג) היא בתהליך של פירוק.

משקיעים שאינם קשורים

85כ. בדרך כלל, לישות השקעה יש מספר משקיעים שאינם צדדים קשורים (כפי שהוגדרו בתקן חשבונאות בינלאומי 24) של הישות, או של ישויות אחרות בקבוצה הכוללת את הישות. קיומם של משקיעים שאינם קשורים יקטין את הסבירות שהישות, או ישויות אחרות בקבוצה הכוללת את הישות, ישיגו הטבות אחרות מלבד עליית ערך הונית או הכנסה מהשקעה (ראה סעיף 85ט).

85כא. אולם, ישות עדיין עשויה להיחשב כישות השקעה למרות שמשקיעיה קשורים לישות. לדוגמה, ישות השקעה עשויה להקים קרן נפרדת "מקבילה" לקבוצה של עובדיה (כמו אנשי מפתח בהנהלה) או למשקיע שהוא צד קשור אחר (למשקיעים שהם צדדים קשורים אחרים), אשר מהווה בבואה של ההשקעות של קרן ההשקעות הראשית של הישות. קרן "מקבילה" זו עשויה להיחשב ישות השקעה למרות שכל משקיעיה הם צדדים קשורים.

זכויות בעלות

85בכ. ישות השקעה היא בדרך כלל ישות משפטית נפרדת, אך אין היא נדרשת להיות כזו. זכויות בעלות בישות השקעה הן בדרך כלל בצורה של זכויות הוניות או זכויות דומות (לדוגמה זכויות שותפות), אליהן מיוחסים חלקים יחסיים בנכסים נטו של ישות ההשקעה. אולם, קיומן של קבוצות שונות של משקיעים, שלחלקם יש זכויות רק להשקעה ספציפית או לקבוצות של השקעות או שיש להם חלקים יחסיים שונים בנכסים נטו, אינו מונע מישות מלהיות ישות השקעה.

85בכ. בנוסף, ישות שיש לה זכויות בעלות משמעותיות בצורת חוב אשר, בהתאם לתקני דיווח כספיים רלוונטיים אחרים, אינן מקיימות את ההגדרה של הון, עדיין עשויה להיחשב כישות השקעה, ובלבד שמחזיקי החוב חשופים לתשואות משתנות משניונים בשווי ההוגן של הנכסים נטו של הישות.

דרישות הטיפול החשבונאי

נהלי איחוד

86ב. דוחות כספיים מאוחדים:

- (א) משלבים פריטים דומים של נכסים, התחייבויות, הון, הכנסות, הוצאות ותזרימי מזומנים של החברה האם עם אלה של החברות הבנות שלה.
- (ב) מקזזים (מבטלים) את הערך בספרים של ההשקעה של החברה האם בכל חברה בת ואת חלקה של החברה האם בהון של כל חברה בת (תקן דיווח כספי בינלאומי 3 מסביר איך לטפל במוניטין קשור כלשהו).
- (ג) מבטלים באופן מלא נכסים והתחייבויות, הון, הכנסות, הוצאות ותזרימי מזומנים תוך קבוצתיים המתייחסים לעסקאות בין הישויות של הקבוצה (רווחים והפסדים הנובעים מעסקאות תוך קבוצתיות, אשר הוכרו בנכסים, כגון מלאי ורכוש קבוע, מבטלים באופן מלא). הפסדים תוך קבוצתיים יכולים להצביע על ירידת ערך, אשר דורשת הכרה בדוחות הכספיים המאוחדים. תקן חשבונאות בינלאומי 12 מסים על ההכנסה, חל על הפרשים זמניים, שמקורם מביטול רווחים והפסדים, הנובעים מעסקאות תוך קבוצתיות.

מדיניות חשבונאית אחידה

87ב. אם אחת מהישויות בקבוצה משתמשת במדיניות חשבונאית שונה מזו שאומצה בדוחות הכספיים המאוחדים לגבי עסקאות ואירועים דומים בנסיבות דומות, מבוצעים תיאומים הולמים לדוחות הכספיים של חברי הקבוצה, בעת הכנת הדוחות הכספיים המאוחדים כדי להבטיח התאמה עם המדיניות החשבונאית של הקבוצה.

מדידה

88ב. ישות כוללת את ההכנסות וההוצאות של חברה בת בדוחות הכספיים המאוחדים מהמועד שבו היא משיגה שליטה עד לתאריך שהישות מפסיקה לשלוט על החברה הבת. הכנסות והוצאות של החברה הבת יתבססו על הערכים של הנכסים ושל ההתחייבויות שהוכרו במועד הרכישה בדוחות הכספיים המאוחדים. לדוגמה, הוצאות פחת שמוכרות לאחר מועד הרכישה בדוח המאוחד על הרווח הכולל יתבססו על ערכי השווי ההוגן של הנכסים בני הפחת המתייחסים שהוכרו בדוחות הכספיים המאוחדים במועד הרכישה.

זכויות הצבעה פוטנציאליות

89ב. כאשר קיימים זכויות הצבעה פוטנציאליות או נגזרים שמכילים זכויות הצבעה פוטנציאליות, החלק היחסי ברווח או הפסד ובשינויים בהון, המוקצים לחברה האם ולזכויות שאינן מקנות שליטה בהכנת דוחות כספיים מאוחדים נקבעים אך ורק על בסיס זכויות בעלות נוכחיות, ואינם משקפים מימוש או המרה אפשריים של זכויות הצבעה פוטנציאליות ונגזרים אחרים, אלא אם כן סעיף 90ב חל.

90ב. בנסיבות מסוימות לישות יש במהות זכות בעלות קיימת כתוצאה מעסקה שמקנה לה כיום גישה לתשואות הקשורות לזכות בעלות. בנסיבות אלה, החלק היחסי המוקצה לחברה האם ולזכויות שאינן מקנות שליטה בהכנת דוחות כספיים מאוחדים נקבע בהתחשב במימוש האפשרי של זכויות ההצבעה הפוטנציאליות ונגזרים אחרים, אשר מקנים כיום לישות גישה לתשואות.

91ב. תקן דיווח כספי בינלאומי 9 אינו חל על זכויות בתברות בנות שמאוחדות. כאשר מכשירים, המכילים זכויות הצבעה פוטנציאליות, במהות, מקנים כיום גישה לתשואות הקשורות לזכות בעלות בחברה בת, המכשירים אינם כפופים לדרישות של תקן דיווח כספי בינלאומי 9. בכל המקרים האחרים, מכשירים

שמכילים זכויות הצבעה פוטנציאליות בחברה הבת מטופלים בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 9.

מועד דיווח

92ב. הדוחות הכספיים של החברה האם ושל החברות הבנות שלה, המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים המאוחדים, יערכו למועדי דיווח זהים. כאשר מועדי הדיווח של החברה האם ושל חברה בת שונים, החברה הבת מכינה, לצורכי האיחוד, מידע כספי נוסף למועד הדיווח של החברה האם כדי לאפשר לחברה האם לאחד את המידע הכספי של החברה הבת, אלא אם הדבר אינו מעשי.

93ב. אם הדבר אינו מעשי, החברה האם תאחד את המידע הכספי של החברה הבת תוך שימוש בדוחות הכספיים האחרונים של החברה הבת ותוך ביצוע תיאומים בגין השפעתם של עסקאות משמעותיות או אירועים משמעותיים, המתרחשים בין מועד הדיווח של אותם דוחות כספיים לבין מועד הדיווח של הדוחות הכספיים המאוחדים. בכל מקרה, הפער בין מועד הדיווח של הדוחות הכספיים של החברה הבת לבין זה של הדוחות הכספיים המאוחדים לא יעלה על שלושה חודשים ומשך תקופת הדיווח והפער בין מועדי הדיווח של הדוחות הכספיים יישארו זהים מתקופה לתקופה.

זכויות שאינן מקנות שליטה

94ב. ישות תייחס את הרווח או ההפסד וכל רכיב של רווח כולל אחר לבעלים של החברה האם ולזכויות שאינן מקנות שליטה. הישות תייחס גם את סך הכל רווח כולל לבעלים של החברה האם ולזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה תהיה שלילית.

95ב. אם לחברה בת מניות בכורה צוברות קיימות במחזור, המסווגות כהון ומוחזקות על ידי בעלי הזכויות שאינן מקנות שליטה, הישות תחשב את חלקה ברווח או הפסד לאחר תיאומים בגין דיבידנדים למניות בכורה אלה, בין אם דיבידנדים כאלה הוכרוזו ובין אם לא.

שינויים בחלק היחסי המוחזק על ידי הזכויות שאינן מקנות שליטה

96ב. כאשר החלק היחסי של ההון המוחזק על ידי הזכויות שאינן מקנות שליטה משתנה, הישות תתאים את הערכים בספרים של הזכויות המקנות שליטה ושל הזכויות שאינן מקנות שליטה כדי לשקף את השינויים בזכויות היחסיות שלהן בחברה הבת.

הישות תכיר במישרין בהון בהפרש כלשהו בין הסכום שבו מתואמות הזכויות שאינן מקנות שליטה לבין השווי ההוגן של התמורה ששולמה או התקבלה ותייחס אותו לבעלים של החברה האם.

איבוד שליטה

97ב. חברה אם עשויה לאבד שליטה על חברה בת באמצעות שני הסדרים (עסקאות) או יותר. אולם, לעיתים נסיבות מצביעות על כך שראוי לטפל בהסדרים מרובים כעסקה אחת. בקביעה אם לטפל בהסדרים כעסקה אחת, חברה אם תביא בחשבון את כל התנאים של ההסדרים ואת ההשפעות הכלכליות שלהם. אחד או יותר מהסימנים הבאים עשוי להצביע על כך שראוי שהחברה האם תטפל בהסדרים מרובים כעסקה אחת:

- (א) ההסדרים נקשרו באותו זמן או תוך ראייה כוללת.
- (ב) ההסדרים יוצרים עסקה אחת שנבנתה להשיג השפעה מסחרית כוללת.
- (ג) ההתרחשות של הסדר אחד תלויה בהתרחשות של הסדר אחר אחד לפחות.
- (ד) הסדר אחד אינו מוצדק כלכלית, אם הוא נבחן בפני עצמו, אבל הוא מוצדק כלכלית כאשר בוחנים אותו יחד עם הסדרים אחרים. דוגמה לכך יכולה להיות כאשר מימוש של מניות מתומחר מתחת למחיר שוק והוא מפוצה במימוש עוקב שמתומחר מעל מחיר שוק.

98ב. אם חברה אם מאבדת שליטה על חברה בת, עליה:

- (א) לגרוע:
 - (i) את הנכסים (כולל מוניטין כלשהו) ואת ההתחייבויות של החברה הבת לפי הערכים בספרים שלהם במועד שבו אבדה השליטה; וכן
 - (ii) את הערך בספרים של זכויות כלשהן שאינן מקנות שליטה בחברה הבת לשעבר במועד שבו אבדה שליטה (כולל רכיבים כלשהם של רווח כולל אחר שניתן לייחס אליהן).

(ב) להכיר :

(i) בשווי ההוגן של התמורה שהתקבלה, אם בכלל, מהעסקה, מהאירוע או מהנסיבות שגרמו לאיבוד השליטה;

(ii) אם העסקה, האירוע או הנסיבות שגרמו לאיבוד השליטה כרוכות בחלוקת מניות של החברה הבת לבעלים בתפקידם כבעלים, בחלוקה זו; וכן

(iii) בהשקעה כלשהי שנותרה בחברה הבת לשעבר לפי שווי ההוגן במועד שבו אבדה שליטה.

(ג) לסווג מחדש לרווח או הפסד, או להעביר ישירות לעודפים, אם הדבר נדרש בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים, את הסכומים שהוכרו ברווח כולל אחר בהתייחס לחברה הבת על פי הבסיס שמתואר בסעיף 99ב.

(ד) להכיר בהפרש כלשהו שנוצר כרווח או כהפסד ברווח או הפסד הניתן לייחוס לחברה האם.

99ב. אם חברה אם מאבדת שליטה על חברה בת, החברה האם תטפל בכל הסכומים שהוכרו קודם לכן ברווח כולל אחר בהתייחס לאותה חברה בת לפי אותו בסיס שהיה נדרש אם החברה האם הייתה מממשת במישרין את הנכסים או ההתחייבויות הקשורים. לפיכך, אם רווח או הפסד שהוכרו קודם לכן ברווח כולל אחר היו מסווגים מחדש לרווח או הפסד בעת המימוש של הנכסים או ההתחייבויות הקשורים, החברה האם תסווג מחדש את הרווח או הפסד מההון לרווח או הפסד (כתיאום בגין סיווג מחדש) כאשר היא מאבדת שליטה על החברה הבת. אם קרן הערכה מחדש שהוכרה קודם לכן ברווח כולל אחר היתה מועברת במישרין לעודפים בעת המימוש של הנכס, אזי החברה האם תעביר את קרן הערכה מחדש במישרין לעודפים כאשר היא מאבדת שליטה על החברה הבת.

99בא. [סעיף זה נוסף כתוצאה ממכירה או השקעה של נכסים בין משקיע לבין חברה כלולה שלו או עסקה משותפת שלו (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28), אשר תחולתו היא במועד שיקבע על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים או לאחריו, ולפיכך הסעיף לא נוסף במהדורה זו. הסעיף נכלל בכרך ג' במסגרת מכירה או השקעה של נכסים בין משקיע לבין חברה כלולה שלו או עסקה משותפת

שלו (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28).

טיפול חשבונאי בשינוי מעמד כישות השקעה

100ב. כאשר ישות מפסיקה להיות ישות השקעה, עליה ליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי 3 לכל חברה בת אשר נמדדה קודם לכן בשווי הוגן דרך רווח או הפסד בהתאם לסעיף 31. מועד שינוי המעמד יהיה מועד הרכישה הנחשב. השווי ההוגן של החברה הבת במועד הרכישה הנחשב ייצג את התמורה המועברת הנחשבת בעת מדידת מוניטין כלשהו או רווח מעסקת רכישה במחיר הזדמנותי אשר נובעים מהרכישה הנחשבת. כל החברות הבנות יאוחדו בהתאם לסעיפים 19-24 של תקן זה ממועד שינוי המעמד.

101ב. כאשר ישות הופכת לישות השקעה, עליה להפסיק לאחד את החברות הבנות שלה במועד שינוי המעמד, למעט חברה בת כלשהי שתמשיך להיות מאוחדת בהתאם לסעיף 32. ישות ההשקעה תיישם את דרישות סעיפים 25 ו-26 לחברות הבנות אותן היא מפסיקה לאחד כאילו ישות ההשקעה איבדה שליטה על חברות בנות אלה במועד זה.

נספח ג

מועד תחילה והוראות מעבר

נספח זה מהווה חלק בלתי נפרד של התקן ויש לו את אותה סמכות כמו לחלקים אחרים של התקן.

מועד תחילה

1ג. ישות תיישם תקן זה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחריו. יישום מוקדם יותר מותר. אם ישות מיישמת את התקן מוקדם יותר עליה לתת גילוי לעובדה זו וליישם את תקן דיווח כספי בינלאומי 11, תקן דיווח כספי בינלאומי 12, תקן חשבונאות בינלאומי 27 *דוחות כספיים נפרדים* (כפי שתוקן בשנת 2011) ותקן חשבונאות בינלאומי 28 (כפי שתוקן בשנת 2011) באותו מועד.

1אג. *דוחות כספיים מאוחדים, הסדרים משותפים וגילוי של זכויות בישויות אחרות: הנחיות מעבר* (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10, לתקן דיווח כספי בינלאומי 11 ולתקן דיווח בינלאומי 12), שפורסם ביוני 2012, תיקן את סעיפים 2ג-6ג והוסיף את סעיפים 2גא-2גב, 4גא-4גג, 5א ו-6אג-6גב. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 או לאחריו. אם ישות מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 10 לתקופה מוקדמת יותר, עליה ליישם תיקונים אלה לאותה תקופה מוקדמת.

1בג. *ישויות השקעה* (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10, לתקן דיווח כספי בינלאומי 12 ולתקן חשבונאות בינלאומי 27), שפורסם באוקטובר 2012, תיקן את סעיפים 2, 4, 2גא, 6א, ואת נספח א והוסיף את סעיפים 27-33, 85א-85בכג, 100-101ב ו-3אג-3ג. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום ה-1 בינואר 2014 או לאחריו. יישום מוקדם מותר. אם ישות מיישמת תיקונים אלה מוקדם יותר, עליה לתת גילוי לעובדה זו וליישם את כל התיקונים הנכללים ב*ישויות השקעה* באותו מועד.

1גג. *נסף זה נוסף כתוצאה ממכירה או השקעה של נכסים בין משקיע לבין חברה כלולה שלו או עסקה משותפת שלו (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28), אשר תחולתו היא במועד שיקבע על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים או לאחריו, ולפיכך הסעיף לא נוסף במהדורה זו. הסעיף נכלל בכרך ג' במסגרת מכירה או השקעה של נכסים בין משקיע לבין חברה כלולה שלו או עסקה משותפת שלו (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28).*

11ג. ישויות השקעה: יישום החריג מאיחוד (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10, לתקן דיווח כספי בינלאומי 12 ולתקן חשבונאות בינלאומי 28), שפורסם בדצמבר 2014, תיקן את סעיפים 4, 32, 34, 85ב, 85ה ו-2א והוסיף את סעיפים 4א-4ב. ישות תיישם תיקונים אלה לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2016 או לאחריו. יישום מוקדם יותר מותר. אם ישות מיישמת תיקונים אלה לתקופה מוקדמת יותר, עליה לתת גילוי לעובדה זו.

הוראות מעבר

2ג. ישות תיישם תקן זה למפרע, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 8 *מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות*, למעט כמפורט בסעיפים 2א-6ג.

2אג. למרות הדרישות של סעיף 28 לתקן חשבונאות בינלאומי 8, כאשר תקן זה מיושם לראשונה, או כאשר התיקונים לתקן זה המתייחסים לישויות השקעה ולשויות השקעה: יישום החריג מאיחוד מיושמים לראשונה במועד מאוחר יותר, ישות צריכה להציג רק את המידע הכמותי הנדרש לפי סעיף 28(ו) לתקן חשבונאות בינלאומי 8 לתקופה השנתית הקודמת הסמוכה למועד היישום לראשונה של תקן זה ("התקופה הקודמת הסמוכה"). ישות רשאית להציג מידע זה גם לתקופה הנוכחית או לתקופות השוואה מוקדמות יותר, אך אינה נדרשת לעשות זאת.

2בג. לצורך תקן זה, מועד היישום לראשונה הוא תחילת תקופת הדיווח השנתית שבה תקן זה מיושם לראשונה.

3ג. במועד היישום לראשונה, ישות אינה נדרשת לבצע התאמות לטיפול החשבונאי הקודם במעורבות שלה עם:

(א) ישויות שהיו מאוחדות במועד זה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 27 *דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים* ופרשנות מספר 12 של הוועדה המתמדת לפרשנות (SIC 12) *איחוד-ישויות למטרות מיוחדות*, ובהתאם לתקן זה, ממשיכות להיות מאוחדות; או

(ב) ישויות שקודם לכן לא אוחדו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 27 ופרשנות מספר 12 של הוועדה המתמדת לפרשנות (SIC 12) ואינן מאוחדות בהתאם לתקן.

3אג. במועד היישום לראשונה, ישות תעריך אם היא ישות השקעה על בסיס העובדות והנסיבות אשר קיימות באותו מועד. אם, במועד היישום לראשונה, ישות מגיעה למסקנה שהיא ישות השקעה, עליה ליישם את הדרישות בסעיפים 3ב-3ג במקום הדרישות בסעיפים 5א-5ג.

ג3ב. למעט חברה בת כלשהי שמאוחדת בהתאם לסעיף 32 (שלגביה חלים סעיפים 33 ו-6ג או סעיפים 4ג-4ג, לפי העניין), ישות השקעה תמדוד את השקעתה בכל חברה בת בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כאילו הדרישות של תקן זה תמיד היו בתוקף. ישות ההשקעה תתאם למפרע את התקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה ואת ההון בתחילת התקופה הקודמת הסמוכה בגין הפרש כלשהו בין:

(א) הערך בספרים הקודם של החברה הבת; לבין

(ב) שוויה ההוגן של ההשקעה של ישות ההשקעה בחברה הבת.

הסכום המצטבר של תיאומי שווי הוגן כלשהם שהוכרו קודם לכן ברווח כולל אחר יועבר לעודפים בתחילת התקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה.

ג3ג. לפני מועד האימוץ של תקן דיווח כספי בינלאומי 13 *מדידת שווי הוגן*, ישות השקעה תשתמש בסכומי השווי ההוגן אשר דווחו קודם לכן למשקיעים או להנהלה, אם סכומים אלה מייצגים את הסכום שבו ניתן היה להחליף את ההשקעה בין קונה מרצון למוכר מרצון הפועלים בצורה מושכלת בעסקה שאינה מושפעת מיחסים מיוחדים בין הצדדים במועד הערכת השווי.

ג3ד. אם מדידת השקעה בחברה בת בהתאם לסעיפים 33ב-ג3ג אינה מעשית (כפי שהוגדר בתקן חשבונאות בינלאומי 8), ישות השקעה תיישם את דרישות תקן זה בתחילת התקופה המוקדמת ביותר שלגביה יישום סעיפים 33ב-ג3ג הוא מעשי, אשר עשויה להיות התקופה הנוכחית. המשקיע יתאם למפרע את התקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה, אלא אם תחילת התקופה המוקדמת ביותר שלגביה יישום סעיף זה מעשי, היא התקופה הנוכחית. אם זה המקרה, התיאום להון יוכר בתחילת התקופה הנוכחית.

ג3ה. אם ישות השקעה מימשה השקעה בחברה בת, או איבדה שליטה עליה, לפני מועד היישום לראשונה של תקן זה, ישות ההשקעה אינה נדרשת לבצע תיאומים לטיפול החשבונאי הקודם בחברה בת זו.

ג3ו. אם ישות מיישמת את תיקוני *ישויות השקעה* לתקופה מאוחרת מזו שבה היא מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 10 בפעם הראשונה, הפניות ל"מועד היישום לראשונה" בסעיפים 33א-ג3ה ייקראו כ"תחילת תקופת הדיווח השנתית שלגביה התיקונים *בישויות השקעה* (תיקונים לתקן דיווח כספי בינלאומי 10, לתקן

דיווח כספי בינלאומי 12 ולתקן חשבונאות בינלאומי 27), שפורסם באוקטובר 2012, מיושמים בפעם הראשונה."

4ג. אם במועד היישום לראשונה משקיע מגיע למסקנה שעליו לאחד ישות מושקעת שלא אוחדה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 27 ופרשנות מספר 12 של הוועדה המתמדת לפרשנות (SIC 12), המשקיע יפעל כדלקמן :

(א) אם הישות המושקעת היא עסק (כמוגדר בתקן דיווח כספי בינלאומי 3 *צירופי עסקים*), המשקיע ימדוד את הנכסים, ההתחייבויות והזכויות שאינן מקנות שליטה בישות המושקעת שלא אוחדה קודם לכן כאילו שהישות המושקעת הייתה מאוחדת (ולכן הייתה מיושמת חשבונאות רכישה בהתאם לתקן דיווח כספי בינלאומי 3) מהמועד שהמשקיע השיג שליטה על הישות המושקעת על בסיס הדרישות בתקן זה. המשקיע יתאם למפרע את התקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה. כאשר המועד שבו הושגה שליטה קודם לתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, על המשקיע להכיר, כתיאום להון בתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, בהפרש כלשהו בין :

(i) סכום הנכסים, ההתחייבויות והזכויות שאינן מקנות שליטה שהוכר ; לבין

(ii) הערך בספרים הקודם של המעורבות של המשקיע בישות המושקעת.

(ב) אם הישות המושקעת אינה עסק (כמוגדר בתקן דיווח כספי בינלאומי 3), המשקיע ימדוד את הנכסים, ההתחייבויות והזכויות שאינן מקנות שליטה בישות המושקעת שלא אוחדה קודם לכן כאילו שהישות המושקעת הייתה מאוחדת (תוך יישום שיטת הרכישה המתוארת בתקן דיווח כספי בינלאומי 3 מבלי להכיר במוניטין כלשהו בגין הישות המושקעת) מהמועד שבו המשקיע השיג שליטה על הישות המושקעת על בסיס הדרישות בתקן זה. המשקיע יתאם למפרע את התקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה. כאשר המועד שבו הושגה שליטה קודם לתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, על המשקיע להכיר, כתיאום להון בתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, בהפרש כלשהו בין :

(i) הסכום של הנכסים, ההתחייבויות והזכויות שאינן מקנות שליטה שהוכר ; לבין

(ii) הערך בספרים הקודם של המעורבות של המשקיע בישות המושקעת.

ג4א. אם מדידה של נכסים, התחייבויות וזכויות שאינן מקנות שליטה של ישות מושקעת בהתאם לסעיף ג4א(א) או (ב) אינה מעשית (כפי שמוגדר בתקן חשבונאות בינלאומי 8):

(א) אם הישות המושקעת היא עסק, המשקיע יישם את הדרישות של תקן דיווח כספי בינלאומי 3 החל ממועד הרכישה הנחשב. מועד הרכישה הנחשב יהיה בתחילת התקופה המוקדמת ביותר שבה יישום סעיף ג4א(א) הוא מעשי, אשר יכולה להיות התקופה הנוכחית.

(ב) אם הישות המושקעת אינה עסק, המשקיע יישם את שיטת הרכישה כמתואר בתקן דיווח כספי בינלאומי 3 אך מבלי להכיר במוניטין כלשהו עבור הישות המושקעת במועד הרכישה הנחשב. מועד הרכישה הנחשב יהיה תחילת התקופה המוקדמת ביותר שבה יישום סעיף ג4א(ב) הוא מעשי, אשר יכולה להיות התקופה הנוכחית.

המשקיע יתאם למפרע את התקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה, אלא אם תחילת התקופה המוקדמת ביותר שבה יישום סעיף זה הוא מעשי, היא התקופה הנוכחית. כאשר מועד הרכישה הנחשב מוקדם יותר מתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, על המשקיע להכיר, כתיאום להון בתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, בהפרש כלשהו בין:

(ג) הסכום של הנכסים, ההתחייבויות והזכויות שאינן מקנות שליטה שהוכר; לבין

(ד) הערך בספרים הקודם של המעורבות של המשקיע בישות המושקעת.

אם התקופה המוקדמת ביותר שבה יישום סעיף זה הוא מעשי היא התקופה הנוכחית, התיאום להון יוכר בתחילת התקופה הנוכחית.

ג4ב. כאשר משקיע מיישם את סעיפים ג4-ג4א והמועד שבו הושגה שליטה בהתאם לתקן זה הוא מאוחר יותר ממועד התחילה של תקן דיווח כספי בינלאומי 3 כפי שעודכן בשנת 2008 (תקן דיווח כספי בינלאומי 3 (2008)), ההפניה לתקן דיווח כספי בינלאומי 3 בסעיפים ג4 ו-ג4א תהיה לתקן דיווח כספי בינלאומי 3 (2008). אם הושגה שליטה לפני מועד התחילה של תקן דיווח כספי בינלאומי 3 (2008), משקיע יישם את תקן דיווח כספי בינלאומי 3 (2008) או את תקן דיווח כספי בינלאומי 3 (שפורסם בשנת 2004).

ג4. כאשר משקיע מיישם את סעיפים ג4-4א והמועד שבו הושגה שליטה בהתאם לתקן זה הוא מאוחר יותר ממועד התחילה של תקן חשבונאות בינלאומי 27 כפי שעודכן בשנת 2008 (תקן חשבונאות בינלאומי 27 (2008)), משקיע יישם את הדרישות של תקן זה לכל התקופות שהישות המושקעת מאוחדת למפרע בהתאם לסעיפים ג4-4א. אם הושגה שליטה לפני מועד התחילה של תקן חשבונאות בינלאומי 27 (2008), משקיע יישם:

(א) את הדרישות של תקן זה לכל התקופות שהישות המושקעת מאוחדת למפרע בהתאם לסעיפים ג4-4א; ו

(ב) את דרישות הגרסה של תקן חשבונאות בינלאומי 27 שפורסם בשנת 2003 (תקן חשבונאות בינלאומי 27 (2003)) לתקופות שלפני מועד התחילה של תקן חשבונאות בינלאומי 27 (2008) ולאחר מכן את הדרישות של תקן זה לתקופות עוקבות.

ג5. אם במועד היישום לראשונה משקיע מגיע למסקנה כי אין לאחד עוד ישות מושקעת שהיתה מאוחדת בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 27 ופרשנות מספר 12 של הוועדה המתמדת לפרשנות (SIC 12), המשקיע ימדוד את הזכות שלו בישות המושקעת בסכום שבו הוא היה מודד אותה אם הדרישות של תקן זה היו בתוקף כאשר המשקיע הפך למעורב בישות המושקעת (אך לא השיג שליטה בהתאם לתקן זה), או איבד שליטה עליה. המשקיע יתאם למפרע את התקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה. כאשר המועד שבו המשקיע הפך למעורב בישות המושקעת (אך לא השיג שליטה בהתאם לתקן זה), או איבד שליטה עליה, הוא מוקדם יותר מתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, על המשקיע להכיר, כתיאום להון בתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, הפרש כלשהו בין:

(א) הערך בספרים הקודם של הנכסים, ההתחייבויות והזכויות שאינן מקנות שליטה; לבין

(ב) הסכום שהוכר בגין הזכות של המשקיע בישות המושקעת.

גא5. אם מדידת הזכות בישות המושקעת בהתאם לסעיף ג5 אינה מעשית (כפי שמוגדר בתקן חשבונאות בינלאומי 8), משקיע יישם את הדרישות של תקן זה בתחילת התקופה המוקדמת ביותר שבה יישום של סעיף ג5 הוא מעשי, אשר יכולה להיות התקופה הנוכחית. המשקיע יתאם למפרע את התקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה, אלא אם תחילת התקופה המוקדמת ביותר שבה יישום סעיף זה הוא מעשי, היא התקופה הנוכחית. כאשר המועד שבו המשקיע הפך למעורב בישות

המושקעת (אך לא השיג שליטה בהתאם לתקן זה), או איבד שליטה עליה, הוא מוקדם יותר מתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, על המשקיע להכיר, כתיאום להון בתחילת התקופה הקודמת הסמוכה, בהפרש כלשהו בין :

(א) הערך בספרים הקודם של הנכסים, ההתחייבויות והזכויות שאינן מקנות שליטה; לבין

(ב) הסכום שהוכר בגין הזכות של המשקיע בישות המושקעת.

אם התקופה המוקדמת ביותר שבה יישום סעיף זה הוא מעשי, היא התקופה הנוכחית, התיאום להון יוכר בתחילת התקופה הנוכחית.

6ג. סעיפים 23, 25, 94 ו- 96ב-99 כללו תיקונים לתקן חשבונאות בינלאומי 27 שבוצעו בשנת 2008 והועברו לתקן דיווח כספי בינלאומי 10. מלבד מקרים שבהם ישות מיישמת את סעיף ג3, או שהיא נדרשת ליישם את סעיפים 4ג-5א, ישות תיישם את הדרישות באותם סעיפים כלהלן :

(א) ישות לא תציג מחדש ייחוס כלשהו של רווח או הפסד לתקופות דיווח לפני שהיא יישמה את התיקון בסעיף 94ב בפעם הראשונה.

(ב) הדרישות בסעיפים 23 ו-96ב לגבי טיפול חשבונאי בשינויים בזכויות בעלות בחברה בת לאחר שהושגה שליטה אינן חלות על שינויים שהתרחשו לפני שישות יישמה את התיקונים האלה בפעם הראשונה.

(ג) ישות לא תציג מחדש את הערך בספרים של השקעה בחברה בת לשעבר אם השליטה אבדה לפני שהיא יישמה את התיקונים בסעיפים 25 ו-97ב-99 בפעם הראשונה. בנוסף, ישות לא תחשב מחדש רווח או הפסד כלשהו מאיבוד שליטה על חברה בת שהתרחש לפני שהתיקונים בסעיפים 25 ו-97ב-99 יושמו בפעם הראשונה.

הפניות ל"התקופה הקודמת הסמוכה"

6א. למרות ההפניות לתקופה השנתית הסמוכה שקדמה למועד היישום לראשונה ("התקופה הקודמת הסמוכה") בסעיפים ג3-5א, ישות רשאית להציג מידע השוואתי שהותאם לתקופות מוקדמות יותר כלשהן שמוצגות, אך אינה נדרשת לעשות זאת. אם ישות אכן מציגה מידע השוואתי שהותאם לתקופות מוקדמות יותר כלשהן, יש לקרוא את כל ההפניות ל"התקופה הקודמת הסמוכה"

בסעיפים ג3ב-ג5א כהפניות ל"תקופה להשוואה המוקדמת ביותר שמוצגת שהותאמה".

36ג. אם ישות מציגה מידע השוואתי שלא הותאם לתקופות מוקדמות יותר כלשהן, עליה לזהות בבירור את המידע שלא הותאם, להצהיר שהמידע הוכן על בסיס שונה ולהסביר בסיס זה.

הפניות לתקן דיווח כספי בינלאומי 9

7ג. אם ישות מיישמת תקן זה אך עדיין אינה מיישמת את תקן דיווח כספי בינלאומי 9, כל הפניה לתקן דיווח כספי בינלאומי 9 תקרא כהפניה לתקן חשבונאות בינלאומי 39 מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה.

ביטול תקני דיווח כספי בינלאומיים אחרים

8ג. תקן זה מחליף את הדרישות המתייחסות לדוחות כספיים מאוחדים בתקן חשבונאות בינלאומי 27 (כפי שתוקן בשנת 2008).

9ג. תקן זה מחליף גם את פרשנות מספר 12 של הוועדה המתמדת לפרשנויות (SIC 12) איחוד- ישויות למטרות מיוחדות.